

Siunnersuummut oqaaseqaatit

## **Nalinginnaasumik oqaaseqaatit**

### **1. Aallarniut**

#### *1.1. Siunnersuummut pingaarnertut tunuliaqutaasut*

Pingaarnertut siunnersuummut tunuliaqutaasooq ilaatigut tassaavoq The International Council on Monuments and Sites-imit (ICOMOS) inassuteqaat, inatsisiliornikkut eqqunneqassasoq taaguutilik Heritage Impact Assessments (HIA). Taanna paasineqassaaq inatsisitigut aalajangersaasoqartoq periarfissamik, kulturikkut eriagisassatut kingornussanut sunniutaasussat pillugit nalilersuineramik suliaqartitsisoqarsinnaaneramik, kulturikkut oqaluttuarisaanermut attuumassutilimmi sumiiffimmi eqqissisimatitaasumi, imaluunniit allatigut kulturikkut eriagisassanik kulturikkut kingornussatut illersugaqarfiusumi ingerlatsineramik aallartitsisoqannginnerani.

Inassuteqaat taanna tunniunneqarpoq nunatta kujataani nunami killilimmi kulturikkut oqaluttuarisaanermut ilaasumik nunarsuarmit UNESCO-mi kingornussaannut nalunaarsuiffimmut ilanngussisoqarneranut atatillugu. Tamatuma kingunerisaanik Naalakkersuisut UNESCO-mut ersersippaat ineriartorneq tamatumani isumaliutigineqartoq, tassanilu aamma HIA-imik atortuulersitsinissaq, nunaminertanik aqutsinermi sakkutut nutaatut.

Nunarsuarmit kingornussaannut komiteep siunnersuisuisa ilaattut ICOMOS qinnuteqaatip nalilersorneqarnerani peqataasimavoq, tamannalu tunuliaqutaralugu inassutigisimallugu kulturikkut kingornussanut sakkutut qularnaariniarnermi atorneqartussatut nalilersuineramik pilersitsisoqassasoq.

Siunissamut sammisumik kulturikkut oqaluttuarisaanermi kingornussat illersorneqarnerat qularnaarumallugu pisariaqartinneqarpoq tigussaasumik nalilersuisoqarnissaa, ingerlatat suut sumiiffimmi sunniuteqarsinnaanerat naatsorsuutigineqarsinnaanersoq, taakkua aallartinneqarnissaat sioqqullugu. Tamanna nalinginnaasumik pisartussatut naatsorsuutaavoq avatangiisinut sunniutaasussanik nalilersuineramik ingerlatsinikkut (ASN). Tamannali ajornaatsuinnaangitsoq paasinarsisimavoq, ASN-imi toqqaannartumik siunnerfiussanngimmat nunarsuarmit kingornussaasa naleqartut illersorneqarnissaat, soorlu assersuutigalugu nunarsuarmit kingornussaannik UNESCO-p allattorsimaffiutaanut ilanngussisarnerup ersiutigisaattut. Misilittakkat ersersippaat ajoqusiisarnerit piffissap ingerlanerani piartuaartartut illersuineramik aqqissuussinerne pioreersuni takunngitsoorneqartartut. Taamaattumillu ersarissisimavoq pisariaqartitsisoqartoq

malittarisassanik nutaanik, sumiiffimmi pineqartumi kulturikkut kingornussanut illersuutaasunik.

Siunnersuummilu tunuliaqutaasortaaq aamma tassaavoq isumaliutersuutaammat Kalaallit Nunaata avannaarsuani kangianilu Nuna Allanngutsaaliugassatut Immikkoortitaq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 7, 17. juni 1992-imeersoq nutarterneqassasoq. Tamatumunngalu atatillugu pissusissamisoortutut isigineqarpoq nunami allanngutsaaliukkami Kalaallit Nunaata Avannaani aamma Kangiani malittarisassat sakkortusisat erseqqissaavigineqarnissaat. Tamatumunnga inassuteqaataasut Pinngortitamut Avatangiisinullu Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiusimasumit aamma Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfialu naapertorlugit tunuliaqutaralugillu tulliuttuni sumiiffik pineqartoq taaguuserneqarpoq Nuna Allanngutsaaliugaasoq/ biosfæreqarfiusoq Kalaallit Nunaata Avannaani aamma Kangiani. Tamanna tunngaveqarpoq nuna allanngutsaaliugaasoq nunarsuarmit akornanni taamaattutut aalajangersagaanngimmat, kisiannili sumiiffittut biosfæreqarfiusutut.

Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu ilanngullugu kissaateqarsimavoq illersuinermit malittarisassanik sukannernerulersitsisinnaanissamut periarfissaqartitsisoqassasoq, nunami killilikkami nunap allanngutsaaliugaasup / biosfæreqarfiusup Kalaallit Nunaata Avannaani aamma Kangianiittup saniatigut.

Tamatumalu saniatigut Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu kissaateqarsimavoq Inatsisartut inatsisaanni § 22-mi illut eqqissisimatitaasut iluarsarneqartarnerat pillugu malittarisassanik erseqqissaasoqassasoq.

### *1.2. Inatsisissatut siunnersuusiordermi immikkoortut pingaarnertit*

Kalaallit Nunaata avannaarsuani kangianilu Nuna Allanngutsaaliugassatut Immikkoortitaq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaata nr. 7, 17. juni 1992-imeersup nutarterneqarneranut atatillugu Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiusimasup Namminiilivinnermut, Pinngortitamut, Avatangiisinut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiusimasumut, - nalunaarummut akisussaasuusup - nalunaarutigaa pissusissamisoortutut isigalugu inatsisitigut ersarissunik aalajangersakkanik pilersitsisoqarnissaa, sakkortusisanik illersuinermit malittarisassanik kulturikkut eriagisassat aamma katersugaasiveqarnikkut ingerlatsiviusut iluanni, aammalu tamatuma siunissami aquneqarnissaa Naalakkersuisoqarfimmit kulturikkut eriagisassanut aamma katersugaasiveqarnermut inatsisitigut akisussaasuusumit isumagineqartariaqartoq.

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiusimasup inatsisissamik piareersaateqarnermut atatillugu Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu oqaloqatigisarsimavaa, tassanngaanniillu pingaarnertut ersersinneqarpoq nunap allanngutsaaliugaasup / biosfæreqarfiusup Kalaallit Nunaata

Avannaani aamma Kangianiittumi inatsisitigut aalajangersagaasut atuutiinnarnissaat kissaatigineqartut.

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfiusimasup aamma ilisimatitsiviusunik Naalackersuisoqarfiit susassaqtut aqutsisoqarfiillu suliami ataatsimeeqatigisarsimavai, aalajangersakkanut siunnersuutaasut tunngatillugu, ingerlatat kulturikkut kingornussanut sunniutaat nalilersorniarlugit (siunnersuummi § 1, nr. 8).

## **2. Siunnersuummi immikkoortut pingaernerit**

### *a) Inatsit maanna atuuttoq*

Inatsit maanna atuuttoq tassaavoq Eqqissisimatitsisarneq aamma allatigut kulturikkut eriagisassanik kulturikkut kingornussatut illersuineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 11, 19. maj 2010-meersoq.

*Qanganitsat eriagisassat nunamit imaaliallaannarlugit peerneqarsinnaanngitsut*  
Qanganitsat eriagisassat nunamit imaaliallaannarlugit peerneqarsinnaanngitsut pillugit malittarisassat Inatsisartut inatsisaanni kapitali 2-mi nassaassaapput.

Inatsisartut inatsisaanni § 5, imm. 1 aamma 2-mi malittarisassanik aalajangersagaqarpoq suut eqqissisimatitaanersut pillugit (isumamineertumik eqqissisimatitat), suullu tamatumunnga aalajangiinikkut eqqissisimatinneqarsinnaanersut.

§ 5, imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq qanganitsat eriagisassat imaaliallaannarlugit peerneqarsinnaanngitsut ukioq 1900-p siornaneersut, tamatumani aamma illukut, nunaqarfikut, ilerriit aamma iliveqarfikut eqqissisimatitaasut, aammalu nunaannarmi ilerriit 1900-imeersut aamma kingornaneersut aamma eqqissisimatitaasut.

Automatiskiusumik eqqissisimatitsisarnerup § 5, imm. 1-ip kingunerisaanik saniatigut Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu tamanna pillugu § 5, imm. 2 naapertorlugu tusarniaareernikkut aalajangiiffigisassavai sanaartukkat ukiumit 1900-mit kingornagulluunniit aallaavillit, iliveqarfiit atorunnaarnikut, inussuit, narsaatit eqqaaniittullu qammat, attatiinnarneqarnissaat, oqaluttuarisaanermi naleqarnertik tunngavigalugu pingaaruteqartut.

Aammalu § 5, imm. 3 naapertorlugu periarfissaqarpoq Naalackersuisut Nunatta Katersugaasivianit Allagaateqarfianillu tamanna pillugu inassuteqarneq naapertorlugu ersarinnerusunik aalajangersagaliorinnaanerannut, qanganitsat eriagisassat imaaliallaannarlugit peerneqarsinnaanngitsut pillugit, tamatumani aamma eqqissisimatitsinermut atugassarititaasunik.

Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 1-3-mi malittarisassanik aalajangersagaqarpoq eqqissisimatitsinerup inatsisitigut tunngavigisaanik.

§ 6, imm. 1 naapertorlugu eqqissimatitsineq kinguneqassaaq sumiiffiup pineqartup ajoqusersorneqarsinnaannginneranik, allangortinneqarsinnaannginneranik imaluunniit tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit nuunneqarsinnaannginneranik.

§ 6, imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq qanganitsat eriagisassat imaaliallaannaq peerneqarsinnaanngitsut 2 meterimik tikillugit ungasissusilimmi sunilluunniit ingerlatsisoqassanngitsaq.

§ 6, imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq qanganitsat eriagisassat imaaliallaannaq peerneqarsinnaanngitsut eqqaanni 2 meterimiit 20 meteri tikillugu ingerlatsisoqassanngitsaq, nunalerinermik ingerlatsineq eqqaassanngikkaanni, aammalu qanganitsanut eriagisassanut imaaliallaannaq peerneqarsinnaanngitsunut aqutissamik illerngiortoqassanngitsaq. Nunalerinermut atatillugu ingerlatsinermi ilaavoq nunap qaavanik assaaneq 15 cm. angullugu, naggorissaasersuineq, naatitassanik ikkussuineq kiisalu nunaminertanik ivigartorfissanik naatitsisarneq. Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu pisinnaatitsissutigisinnaavaa nunalerinermi ingerlatanik allanik ingerlatsisinnaaneq, tamatumani ujaqqanik piiaasinnaaneq, kiisalu aamma allagarsiivinnik paasissutissaasivinnik ikkussisinnaaneq, eqqaaviliisinnaaneq allanillu inuit tamat qanganitsanik eriagisassanik imaaliallaannaq peerneqarsinnaanngitsunik tikisitsisarneranni pisariaqartutut isigineqartunik ikkussisinnaaneq.

Kiisalu § 6, imm. 4-mi Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu periarfissalerneqarpoq immikkut akuersissuteqarsinnaanermut imm. 1-3-mi aalajangersakkaniit, pissutsit immikkut ittut taamaaliornissaq pissusissamisoortippassuk.

### *Illuutit*

Illuutit pillugit malittarisassat Inatsisartut inatsisaanni kapitali 3-mi nassaassaapput.

Inatsisartut inatsisaanni § 18-imi aalajangersarneqarpoq malittarisassanik kikkut eqqissimatitsinissamik aalajangiisarnersut, qaqugukkut eqqissimatitsisoqalersinnaanersoq, aamma eqqissimatitsineq inatsisitigut qanoq kinguneqartarnersoq pillugit.

Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu § 18, imm. 1 naapertorlugu aalajangiisarpoq, tusarniaareernikkut, illuutinik eqqissimatitsinissamik, taakkua piunnarnissaat illersorneqarnissaalluunniit oqaluttuassartaat imaluunniit sannamikkut immikkuullarissusaat immikkut pingaaruteqarpata.

§ 18, imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq illuutinik eqqissimatitassanngortitsineq immikkut ittunik pisussaaffiliisartoq, illup aserfallatsaalineqarnissaanut aammalu illumik sanaartornikkut allannguisinnaanermik killiliisarluni.

§ 18, imm. 3-mi Naalakkersuisut periarfissinneqarput Nunatta Katersugaasivianit Allagaateqarfianillu tamatumunnga atatillugu inassuteqarnermik tunngaveqartumik

ersarinnerusunik aalajangersagaliornissamut illunik eqqissisimatitsisarnissamik, tamatumanilu aamma eqqissisimatitsinermut atatillugu atugassarititaasussanik aalajangersaasarnissamut.

Inatsisartut inatsisaanni § 22-mi malittarisassanik aalajangersagaqarpoq illup eqqissisimatitassap isumannaatsumik aserfallatsaaliineqarnissaanik, aserfallatsaaliineq qanoq aaqqissuunneqassanersoq aamma illup sannaani suliaqartarnej qanoq aaqqissuunneqartassanersoq pillugit.

§ 22, imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq illumik piginnittup illu eqqissisimatitaaq isumannaatsumik aserfallatsaalissagaa. Nalinginnaasumik aserfallatsaaliineq pisassaaq atortunik pioreersut assingunik atuinikkut, periaatsit aamma qalipaait assingunik, aammalu illup eqqissisimatitaaq pissusianik isikkuanillu eqqissisimatitsilernermit attassiinnarluni. Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu pissutsit immikkut ittut tamanna pisariaqartippassuk immikkut akuersissuteqarfigisinnaavaa atortooreersut assingunik, periaatsit assingunik aamma qalipaait assingunik atuinissat saneqqunneqarsinnaaneri.

§ 22, imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq illumi eqqissisimatitaaq sanaartukkat tamarmik Nunatta Katersugaasivianit Allagaateqarfianillu akuerineqareersimasassasut, suliassat illutaanut eqqissisimatitaaq tunngasuuppata, suliassallu nalinginnaasumik aserfallatsaaliineq sinnerlugu suliassaappata. Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu akuersissummik tunniussaqaqarnerminut atatillugu piunasaqaatinik ilanngussisinnaavoq.

§ 22, imm. 3 naapertorlugu Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu qinnuteqarnej tunngavigalugu aalajangersinnaavoq aserfallatsaaliinermut aningaasartuutit imaluunniit illumik eqqissisimatitaaq suliaqarnej tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutinit akilerneqassasoq.

#### *Kulturikkut oqaluttuarisaanermut tunngasut sumiiffiit*

Kulturikkut oqaluttuarisaanermut tunngasumik aalajangersakkat Inatsisartut inatsisaanni kapitali 4-mi nassaassaapput.

Malittarisassani aalajangersarneqarpoq kina eqqissisimatitsisarnermi aamma allatigut kulturikkut eriagisassanik kulturikkut kingornussatut illersuinermit aalajangigassanik aalajangiisassanersoq, taakkualu inatsisitigut kingunerisassaat pillugit. Kiisalu aamma aalajangersagaqarpoq qanoq eqqissisimatitsinissamik suliassat imaluunniit allatigut kulturikkut eriagisassanik kulturikkut kingornussatut illersuineq aallartinneqartanersoq aamma suliarineqartassanersoq, aalajangiinerit tamanut tusagassiarineqartanernannik, aamma Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu sumiiffinnik kulturikkut oqaluttuarisaanermi eqqissisimatitaaq imaluunniit allatigut kulturikkut eriagisassanik kulturikkut kingornussatut illersukkanik nalunaarsuiffeqassasoq. Kiisalu aamma aalajangersagaqarpoq nakkutilliinermut tunngasunik, aamma sumiiffinnik illersugaasunik aserfallatsaaliisarnermut tunngasunik.

Inatsisartut inatsisaanni aalajangersagaqanngilaq ingerlatat kingunerisinnaasaasa nalilersuiffigineqartarneri pillugit, ingerlatani kulturikkut eriagisassatut kingornussaasunut sunniuteqarsinnaasutut isigineqartunut tunngatillugu.

*b) Siunnersuut*

Siunnersuummi § 1, nr. 8-mi ilanngunneqarpoq aalajangersagaq sumiiffinni eqqissisimatineqartunut imaluunniit allatigut kulturikkut illersorneqartunut ilaasuni ingerlatsinernik aallartitsisoqassanngitsoq, kulturikkut kingornussanut sumiiffimmiittuni annertuutigit sunniuteqarsinnaasutut isigineqartunik, nalilersuisoqareertinnagu ingerlatsinerup kulturikkut kingornussanut sunniutigisinnaasai pillugit, aammalu Naalakkersuisut tamatumunnga atatillugu nalunaarusiamik akuersissuteqareersimatinnagit. Assigisaanik atuuppoq tamanni pisuni isumaliuteqartoqartillugu eqqissisimatitsinermik atortuulersitsinissamik imaluunniit allatigut kulturikkut kingornussanik illersuineramik aaqqissuussiniartoqartillugu sumiiffimmi, immikkullu akuersissuteqartoqarnissaanut atatillugu suliamik ingerlatsisoqartillugu inatsisitigut kingunerisassanut tunngasumik, eqqissisimatitsinermut imaluunniit allatigut kulturikkut kingornussanik illersuisoqalernissaanut atatillugu. Aalajangersakkamilu aammattaaq ilaavoq immikkut akuersissuteqarsinnaanermut aalajangersagaq, eqqissisimatitsisarnermut aamma allatigut kulturikkut kingornussanik eqqissisimatitsisarnermut aammalu allatigut kulturikkut illersuineramik aamma immikkut akuersissuteqarnermik nalunaaruteqartarnermut atatillugu misissueqqaarnermut akuersissutini, ujarlernerni aamma aatsitassanik, sermimik aamma imermik iluaquteqartarnerni, kiisalu erngup nukinga iluaqutigalugu nukissiorfiliortarnerni, taamaattunullu atatillugu misissueqqaartarnerni. Tamatumalu saniatigut aalajangersaarneqarpoq kiap akisussaaffigineraa nalunaarsuisarneq nalunaarusiortarnerlu tamanna pillugu, ilanngunneqarporlu Naalakkersuisunut pisussaaffik maleruagassiortarnermut ersarinnerusunik nalilersuisarnermut aamma nalunaarusiortarnermut atatillugu.

Aalajangersakkakkut tikisartorneqarput ICOMOS-imit inassutigineqartut taamatut nalilersuisarnermut tunngatillugu. Aalajangersagarlu ilutigisaanik ataatsimut nukittorsaaneruvoq nunatsinni kulturikkut kingornussat illersorneqartarneranni ataatsimut aalajangersakkanik, tamatumani aamma siunissami UNESCO-mi nunarsuarmit kingornussaannut ilanngussisarnermut atatillugu qinnuteqaateqartarnerni aalajangersakkanik.

Ingerlatanut pineqartunut tunngatillugu kulturikkut kingornussanut sunniutissai pillugu nalilersuisarneq aamma ilanngullugu peqataassaaq aaqqissuussaasumik periaaseqalernissamut nunarsuarmit kingornussaanni qanoq ittunik pisariaqartitsisoqarneranik nalilersuisarnermut tamakkiisumik takussutissiisunut, aaqqissuussamik aamma ataqatigiissumik suliaasumik.

Nalilersuineq ingerlatap kulturikkut kingornussanut sunniutai pillugit isigineqarpoq sakkutut pingaartutut nunarsuarmit kingornussaata pillugit komitee-mut qinnuteqaateqartarnermut atatillugu.

Sumiiffiit kulturikkut oqaluttuarisaanermut attuumassuteqartut, nunarsuarmit kingornussaannut allattorsimaffimmi nalunaarsorneqarsimasunut ilanngunneqartussatut kissaatigineqartut naatsorsuutigineqartarput inatsisitigut illersugaanissaat. Tamanna pisinnaavoq sumiiffimmik eqqissimatitsinikkut imaluunniit allatigut kulturikkut kingornussanik illersuinissamik aqqissuussinikkut. Ingerlatap kulturikkut kingornussanut sunniutaanik nalilersuineq peqataasarmat kisitsisinik paasissutissanik assigiissaakkanik qularnaarisoqartarneranik ingerlatallu kingunerisassaannik nalilersuisoqartarneranik, atortorissarusuisarneq isigineqarpoq periaatsitut naleqquttut Kalaallit Nunaanni kulturikkut kingornussanik illersuineri ataatsimut isigaluni, apequtaatinnagu suliassaqrup pineqartup nunarsuarmit kingornussaannut ilanngunneqarnissaa kissaataanersoq imaluunniit naamik.

Aalajangersagaq tunuliaqutaqarpoq kissateqarnermik suussuilersuisoqarnissaanik, nunarsuarmit naleqartitaasa nalilersorneqarsinnaangitsut UNESCO-mi nunarsuarmit kingornussaannut allattorsimaffimmiittunut nalorninartorsioertitsinnaasut eqqarsaatigalugit. Nalilersuisoqartarnissaanik piumasaqaat, kingornagullu nalunaarummik suliartoqartarnissaa pisariaqartuaannarpoq apequtaatinnagu suut tunngaviusimanersut eqqissimatitsinermik aqqissuussinermut, imaluunniit kulturikkut kingornussanik allatigut kulturikkut oqaluttuarisaanermut tunngasunut atatillugu aalajangersaanerit eqqarsaatigalugit, taamaattumillu piumasaqaat ataatsimut atortuutinneqarpoq.

Siunnersuullu aamma § 1, nr. 1-imi ilaqarpoq isumamineertumik eqqissimatitsinernik, inussunnik tamanik aamma inussuit oqaluttuaannik, ukiui apequtaatinnagit, sumiiffinni nunatut allangutsaaliugaasumi/biosfæreqarfiusumi Kalaallit Nunaata Avannaani aamma Kangianiittumi. Aalajangersakkat taakkua tunuliaqutaqarput Nunami Allangutsaaliugaasumi/biosfæreqarfiusumi Kalaallit Nunaata Avannaani Kangianilu inissimasumi pissutsini. Tamaani amerlasuunik inussoqarlunilu inussunni oqaluttuanik nassaasaqarpoq, ukiumi 1900-mi kingusinnerusukkulluunniit pilersitaasunik, nalilerneqartunillu oqaluttuarisaanermi naleqartutut annertuumillu isumaqartut. Taamaattumik, nalilerneqarpoq pissusissamisoortuusoq qularnaassallugu tamakkua nunami allangutsaaliugaasumi/biosfæreqarfiusumi Kalaallit Nunaata Avannaani aamma Kangianiittut isumamineertumik eqqissimatitaanissaasa qularnaarneqarnissaat.

Aammalu siunnersuutip § 1, nr. 2-ani aalajangersakkamik ilanngussisoqarpoq Naalakkersuisut nunap allangutsaaliugaasup/biosfæreqarfiusup Kalaallit Nunaata Avannaani aamma Kangianiittumut, sumiiffinnullu ersarinnerusunik killilerneqartunut, malittarisassiorsinnaasut qanoq nutaanngitsiginissaannut piumasaqaatinik, § 5, imm. 1-imi oqaaseqatigiinni siullerni saneqqutsinnaaneq pillugu (isumamineertumik nunami qanganitsat imaaliiallaannaq peerneqarsinnaanngitsunik eqqissimatitsineq) imm. 2-milu (eriagisassanik qanganitsanik eqqissimatitsinissamik aalajangiinerit).

Tamatumuuna naapigiarnearput Nunatta Katersugaasivianit Allagaateqarfianillu kissaataasut, nunami allanngutsaaliugaasumi eqqissimatitsinermut malittarisassanik sukannernerulersitanik ingerlatsiinnarnissaq eqqarsaatigalugu, aammalu malittarisassanik sukannernerulersitanik eqqissimatitsinermut aalajangersaasinnaaneq sumiiffinni immikkut killilikkani pillugit.

Tamatuma saniatigut siunnersuutip § 1, nr. 3-ani ikkunneqarpoq aalajangersagaq nunami allanngutsaaliugaasumi/biosfæreqarfiusumi Kalaallit Nunaata Avannaani aamma Kangianiittumi ingerlatsisoqassanngitsoq qanganitsat eriagisassat nunamit imaaliallaannarlugit peerneqarsinnaanngitsut eqqaanni, 100 meterisut ungasissusilimmi. Sumiiffinnullu immikkut killilerlugit aalajangiunneqarsimasunut tunngatillugu aalajangersagaliortoqarpoq, Naalakkersuisut malittarisassiorsinnaasut ungasissusissanut aalajangersakkanik saneqqutsisinnaaneq § 6, imm. 2-4-mi pineqartut pillugit, (qanganitsanut eriagisassanut nunamit imaaliallaannaq peerneqarsinnaanngitsunut sunniutaasut).

Aalajangersakkat allanngortinneqartut eqqaaneqartut isumamineertumik eqqissimatitsilersarnermut atatillugu, aamma qanoq nutaanngitsiginerannut tunngasumik aalajangersakkanik saneqqutsisinnaaneq ungasissusissamik piumasaqaataasumut atatillugu, naapigiaapput Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu malittarisassanik sakkortusisanik ingerlatitseqqiinnarnissamik kissaataa, nunamik allanngutsaaliugaasumik / biosfæreqarfiusumik Kalaallit Nunaata Avannaani aamma Kangianiittumik eqqissimatitsinermut atatillugu, aamma sumiiffinnut immikkut killilikkanut sakkortusisanik malittarisassaqartarnermut atatillugu, tamatumunnga immikkut pissutissaqaraangat.

Tamatumalu saniatigut siunnersuummi § 1, nr. 4-mi, § 22 a-mik ikkussisoqarnerata kingunerisaanik, ikkunneqarluni innersuussineq § 22 a-mut, § 18, imm. 2-mi.

Tamatumalu aamma saniatigut siunnersuummi § 1, nr. 5-imi § 22 a-p ikkunneqarnerata kingunerisaanik ilanngunneqarpoq aalajangersakkamik saneqqutsisinnaanermut periarfissaq § 20, imm. 2-mi malittarisassamut § 22 a, imm. 2-mut tunngatillugu.

Taakkua saniatigut siunnersuutip § 1, nr. 6-ia aamma imaqarpoq erseqqissaataasunik illuutit eqqissimatitaasut aserfallatsaalineqartarnerannut atatillugu. Misilittakkat aalajangersakkami attuuttumiittut tunuliaqutaralugit pissusissamisoortinneqarsimavoq oqaasertaliornerata allanngortinneqarnissaa, malittarisassat erseqqissaavigiumallugit ataatsimut.

Taamaasilluni inatsisip oqaasertaani erseqqissaasoqarpoq illumik eqqissimatitaasumik piginnittuusoq taannaasoq akisussaasoq taassuma illersorneqarsinnaasumik aserfallatsaalineqarnissanut.

Kiisalu aamma siunnersuutip § 1, nr. 7-iani ikkunneqarpoq paragraffi nutaaq,

Sanaartornikkut suliasat sanaartukkanik eqqissisimatitanillu immikkut ilisimasalinnit misilittagalinnillu suliarineqartassapput, ajornanngippallu illup sanaartugartaasa ilaanik taarsiinani.

Erseqqissaanerup tamatuma pingaarnertut peqataaffigissavaa eqqissisimatitsinermi naleqartitat paasilluarneqarnissaat, ataatsimullu tunngaviliissallutik aserfallatsaaliisarnermi iluarsaassisarnermilu tunngaviusussanik, illuutitut eqqissisimatitaasunut tunngatillugu.

Naalackersuisut sanaartukkanik suliaqarneq pillugu erseqqinnerusunik maleruagassiornissamut aamma pisussaaffilerneqarput.

Kiisalu aamma siunnersuummi § 1 nr. 9-mi § 22 a-mik ikkussinerup kingunerisaanik ilanngunneqarpoq innersuussineq § 22 a, imm. 1-imut, § 29, imm. 2-mi.

Allannguutissatut siunnersuutaasut kingunerisaannik siunnersuummi § 1, nr. 10-mi pineqaatissiissutinik kinguneqartitsisinnaaneq pillugu aalajangersakkat malitsigisaannik allannguisoqarpoq.

<b>Siunnersuut Inatsisartut inatsisaannut atuuttumut sanilliullugu</b>	
<i>Aalajangersakkat oqaasertaat atuuttut</i>	<i>Inatsisissamut siunnersuut</i>
	<b>§ 1</b> Eqqissisimatitsisarneq aamma allatigut kulturikkut eriagisassanik kulturikkut kingornussatut illersuineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 11, 19. maj 2010-meersumi imaattunik allannguuteqartitsisoqassaaq:
<p><b>§ 5.</b> Qanganitsat eriagisassat 1900-p siornaneersut tamarmik eqqissisimatitaapput, taakkununga ilanngullugit illukut, nunaqarfikut, ilerri iliveqarfikullu. Nunaannarmi ilerri 1900-p kingornaneersut aammattaq eqqissisimatitaapput.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu, taamaattoq tak. § 8, tamanna pillugu tusarniaareernerup kingorna, tak. § 7, imm. 3, eqqissisimatitassatut aalajangiiffigissavai 1900-miit kingornagullu sanaartukkat, iliveqarfiit atorunnaakkat, inussuit, narsaatit tamakkunanilu ujaqqanik asseqqutaliussat, piunnarnissaat oqaluttuarisaanermut</p>	<p><b>1.</b> § 5, <i>imm. 1</i>-imi, nutaatut ikkunneqassaaq <i>oqaaseqatigiit pingajuattut:</i> ”Nunami allanngutsaaliukkami, Biosfære-qarfiusumi Kalaallit Nunaata Avannaani aamma Kangiani inussuit tamarmik aamma inussuit pillugit nunap allanngutsaaliukkap iluaniittut oqaluttuat eqqissisimatitaapput, ukiut qassit pineqarneri apeqqutaatinnagit.”</p>

<p>annertuumik pingaaruteqartut.</p> <p><i>Imm. 3.</i> Naalakkersuisut Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu inassuteqaateqarnera naapertorlugu, qanganitsat eriagisassat imaaliallaannarlugit peerneqarsinnaanngitsut eqqissisimatinneqarnissaat malittarisassaliuussinnaavaat, eqqissisimatitsinissamut piumasaqaatit ilanngullugit.</p>	
<p><b>§ 5.</b> Qanganitsat eriagisassat 1900-p siornaneersut tamarmik eqqissisimatitaapput, taakkununga ilanngullugit illukut, nunaqarfikut, ilerri iliveqarfikullu. Nunaannarmi ilerri 1900-p kingornaneersut aammattaaq eqqissisimatitaapput.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu, taamaattoq tak. § 8, tamanna pillugu tusarniaareernerup kingorna, tak. § 7, imm. 3, eqqissisimatitassat aalajangiiffigissavai 1900-miit kingornagullu sanaartukkat, iliveqarfiit atorunnaakkat, inussuit, narsaatit tamakkunanilu ujaqqanik asseqquttaliussat, piunnarnissaat oqaluttuarisaanermut annertuumik pingaaruteqartut.</p> <p><i>Imm. 3.</i> Naalakkersuisut Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu inassuteqaateqarnera naapertorlugu, qanganitsat eriagisassat imaaliallaannarlugit peerneqarsinnaanngitsut eqqissisimatinneqarnissaat malittarisassaliuussinnaavaat, eqqissisimatitsinissamut piumasaqaatit ilanngullugit.</p>	<p><b>2. § § 5 -imi imm. 4-tut</b> ikkunneqassaaq:  ” <i>Imm. 4.</i> Nunami allanngutsaaliukkami, Biosfære-qarfiusumi Kalaallit Nunaata Avannaani aamma Kangiani sumiiffinnilu immikkut killilerlugit aalajangiunneqarsimasuni, Naalakkersuisut malittarisassiorsinnaapput qanoq nutaanngitsiginissaannik piumasaqaataasunik saneqqutsisinnaaneq imm. 1-imi pillugu, oqaaseqatigiinni siullerni aamma imm. 2-mi pineqartut pillugit.”</p>
<p><b>§ 6.</b> Eqqissisimatitassanngortitsinerup kingunerissavaa eqqissisimatitassanngortitat innarlerneqannginnissaat, allanngortinneqannginnissaat imaluunniit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit</p>	<p><b>3. § 6 -imi</b> ikkunneqassaaq <i>imm. 3-tut</i> nutaatut:  ”<i>Imm. 4.</i> Nunami allanngutsaaliukkami, Biosfære-qarfiusumi Kalaallit Nunaata</p>

<p>nuunneqannginnissaat.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Qanganitsanit eriagisassaniit imaaliallaannarlugit peerneqarsinnaanngitsuniit 2 meterisut ungasitsigisup iluani suugaluartunilluunniit ingerlatsisoqaqqusaanngilaq.</p> <p><i>Imm. 3.</i> Qanganitsanit eriagisassaniit imaaliallaannarlugit peerneqarsinnaanngitsuniit 2 meterimiit 20 meterisut ungasitsigisup iluani suugaluartunilluunniit ingerlatsisoqaqqusaanngilaq, nunalerinikkut ingerlatsinerit qanganitsanullu eriagisassanut orniguttut aqqusineeraliuunnerat eqqaassanngikkaanni. Nunalerinikkut ingerlatanut ilaapput nunap qaavaniit 15 cm tikillugu itissusilimmut nunap qaavanik nalimmatserineq, naggorissaaneq, naasussaliineq kiisalu nunatap ivigartortitsivittut atorneqarnera. Nunalerinikkut ingerlatanut allanut, matumanittaaq ujaraajaanissamut, kiisalu paasissutissanut nivinngaaviliinissamut, eqqaavinnik allanillu inuit qanganitsanut eriagisassanut imaaliallaannarlugit peerneqarsinnaanngitsunut tikitsisinnaanerannut iluaqutaasinnaasunik ikkussinissamut Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu akuersissuteqarsinnaavoq.</p> <p><i>Imm. 4.</i> Immikkut tunngavissaqavitsillugu imm. 1-3-mi aalajangersakkat sanioqqunneqarnissaat Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu akuersissutigisinnaavai.</p>	<p>Avannaani aamma Kangiani ingerlatsisoqassanngilaq suliniutinik, qanganitsat eriagisassat nunami imaaliallaannarlugit peerneqarsinnaanngitsut eqqaanni 100 meterinik ungasissusilik tikillugu.</p> <p><i>Imm. 5.</i> Sumiiffinnut immikkut killilerlugit aalajangiunneqarsimasuni Naalackersuisut ersarinnerusunik malittarisassiorsinnaapput imm. 2-4-mi qanoq ungasissusissatut piumasqaataasunut tunngatillugu”</p> <p><i>Imm. 4</i> taamaasilluni <i>imm. 6-ingussaaq.</i></p>
<p><b>§ 18.</b> Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu, taamaattoq tak. § 20, tusarniaareernikkut, tak. § 19, imm. 2, illut piunnarnissaat illersornissaalluunniit oqaluttuarisaanikkut imaluunniit illulioriaatsikkut annertuumik pingaaruteqartut eqqissisimatinnissaat aalajangissavaa.</p>	<p><b>4. § 18, imm. 2,</b> imatut oqaasertalerneqas-saaq:</p> <p>” <i>Imm. 2.</i> Illunik eqqissisimatitsineq immikkut pisussaaffinnik kinguneqassaaq, illut aserfallatsaalineqarnerannut aamma killilersuinernik sanaartorfigineqarsinnaanerannut atatillugu, tak. §§ 22 aamma 22 a.”</p>

<p><i>Imm. 2.</i> Illunik  eqqissisimatitassanngortitsinerup  malitsigissavaa illup  aserfallatsaaliorneqarnissaanut aamma  sanaartorfigineqarsinnaaneranut  naleqqiullugu immikkut pisussaaffeqarneq,  tak. § 22.</p> <p><i>Imm. 3.</i> Naalackersuisut, Nunatta  Katersugaasiviata Allagaateqarfialu  inassuteqareerneratigut, illunik  eqqissisimatitassanngortitsisarneq pillugu  malittarisassiuussisinnaapput,  eqqissisimatitsinermut piumasaqaataasussat  ilanngullugit.</p>	
<p><b>§ 20.</b> § 19 malillugu tusarniaanermi  tunnngavissaqartumik paasinarsippat  eqqissisimatitassanngortitsinissamik  eqqarsaateqarneq imaluunniit  eqqissimatitsinermik pioreersumik  atuutsitsiinnarnissamik  allannguinnissamilluunniit eqqarsaateqarneq,  inuiaqatigiit ineriartortinneqarneranni, tak. §  3, ataatsimoornerusumik isiginnilluni  pingaartittariaqartunut akerliusoq, Nunatta  Katersugaasiviata Allagaateqarfialu suliaq  Naalackersuisunut  aalajangiiffigisassanngorlugu  saqqummiutissavaa. Naalackersuisut  aalajangiinnginneranni suliaq Kulturikkut  kingornussat pillugit siunnersuisoqatigiinnut  oqaaseqarfigeqqullugu  saqqummiunneqassaaq. Kulturikkut  kingornussat pillugit siunnersuisoqatigiinnut  saqqummiussinermini, tamatumalu kingorna  suliap Naalackersuisunut  ingerlateqqinnerani, Nunatta Katersugaasivia  Allagaateqarfialu,  eqqissisimatitassanngortitsinissap  aalajangiiffiginissaanut aamma  Naalackersuisut eqqissisimatitsiniaratik  imaluunniit eqqissimatitsinermik  pioreersumik allannguinnissamik</p>	<p><b>5.</b> § 20, <i>imm. 2</i> imatut oqaasertalerneqas-  saaq:  “ <i>Imm. 2.</i> Naalackersuisut aalajangiigunik  eqqissisimatitsinissamik imaluunniit  eqqissimatitsinermik  ingerlatsiinnarnissamik imaluunniit  allannguinnissamik, taava Naalackersuisut §  22, <i>imm. 1</i> aamma 22 a, <i>imm. 2</i>-mi  aalajangersakkanik  saneqqutsisinnaassapput.”</p>

<p>atorunnaarsitsinissamilluunniit aalajangiissagaluarpata, illup illersorneqarsinnaasumik uppernarsaasersorneqarnissaa qularnaarumallugu iliuuserisassat pisariaqartut pillugit inassuteqaateqassaaq.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Naalakkersuisut eqqissisimatitsinissamik imaluunniit eqqissisimatitsinermik pioreersumik atuutsitsiinnarnissamik allannguissamilluunniit aalajangiissagaluarunik, Naalakkersuisut malittarisassanik § 22, imm. 1-imiittunik sanioqqutitsinnaapput.</p>	
<p><b>§ 22.</b> Illu eqqissimatitaq piginnittunit isumannaatsumik aserfallatsaaliineqassaaq eqqissisimatitassanngortitsinermut naapertuuttumik. Nalinginnaasumik aserfallatsaaliineq pissaaq atortussat, periutsit qalipaatiillu maannamut atorneqartut atorlugit, illullu eqqissisimatitassanngortitaasimasup eqqissisimatitassanngortitsinerup nalaani qanoq issusia isikkualu naapertorlugit. Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu immikkut pissutsit taamaaliornissaq taperserpassuk, atortussat, periutsit qalipaatiillu maannamut atorneqartut atornissaannik piumasagaat sanioqqussinnaavaa.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Illumi eqqissisimatitassanngortitami sanaartorerit tamarmik Nunatta Katersugaasivianit Allagaateqarfianillu akuerineqaaqqaassapput, suliaq illup ilaanut eqqissisimatitassanngortitsinermit pineqartunut ilaappat, aammalu suliaq nalinginnaasumik aserfallatsaaliinermi annertuneruppat. Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu akuersissummut atasumik piumasagaateqarsinnaavoq.</p> <p><i>Imm. 3.</i> Qinnuteqartoqareerneratigut</p>	<p><b>6.</b> § 22, <i>imm. 1</i> aamma 2 imatut oqaasertalerneqassapput:</p> <p>” Illunik eqqissisimatitaasunik piginnittut taanna isumannaatsumik pitsaassuseqartissavaat, eqqissisimatitaanera eqqarsaatigalugu. Nalinginnaasumik aserfallatsaaliineq pisassaaq atortussat atorneqareersimasut assingi, periaatsit aamma qalipaatiit maannamutut ittut atorlugit.</p> <p><i>imm. 2.</i> Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu tamatumunnga immikkut pissutissaqartillugu akuersissutigisinnaavaa atortussanik, periaatsinik aamma maannamut qalipaatiit atorneqarsimasut assinginik atuinissamik sanioqqutitsinnaaneq.</p>

<p>Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu  aalajangersinnaavoq illumi  eqqissisimatitassanngortitami  aserfallatsaaliuinnermut imaluunniit  sanaartornermut aningaasartuutit  aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutit  iluannit tamakkiisumik  ilaannakortumilluunniit  aningaasartuutigineqassasut.</p>	
	<p><b>7. § 22 -ip kingorna ikkunneqassaaq:</b>  ” <b>§ 22 a.</b> Sanaartornikkut suliassat tamarmik  illut eqqissisimatitaasut pillugit Nunatta  Katersugaasivianit Allagaateqarfianillu  akuersissummik piumasaqaateqarfiupput,  suliassat illup eqqissisimatitaasup  ilaaniippata, aamma suliassat  nalinginnaasumik aserfallatsaaliinerup  avataaniippata. Nunatta Katersugaasivia  Allagaateqarfiatalu akuersissummut  tunngatillugu atugassarititaasunik  ilanngussisinnaavoq.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Sanaartornikkut suliassat  sanaartukkanik eqqissisimatitanillu  immikkut ilisimasalinnit misilittagalinnillu  suliarineqartassapput, ajornanngippallu illup  sanaartugartaasa ilaanik taarsinani.</p> <p><i>Imm. 3.</i> Naalakkersuisut sanaartukkanik  suliaqarneq pillugu erseqqinnerusunik  maleruagassiussapput.”</p>
<p>.</p>	<p><b>8. § 24 -ip kingorna ikkunneqassaaq:</b>  ”<b>§ 24 a.</b> Sumiiffinni eqqissisimatitaasuni  imaluunniit allatigut kulturikkut  eriagisassanik kulturikkut kingornussatut  illersugaasuni, tak. § 24, imm. 1, ingerlatat  kulturikkut kingornussanut annertuumik  sunniuteqarsinnaasutut isigineqartut aatsaat  aallartinneqarsinnaapput kulturikkut  kingornussanut sunniutissaat  nalilersorneqareerpata, tamannalu pillugu  nassuiaasiaq Naalakkersuisunit  akuerineqareerpat.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Pisussaaffik imm. 1 naapertorlugu</p>

	<p>atuuppoq nalunaartussaannermut piffissaliussamut, tak. § 25, imm. 3, aamma pisuni isumaliutigineqarpat kulturikkut eqqissisimatitsinissaq imaluunniit allatigut kulturikkut kingornussanik illersuinermik aaqqissuussinissaq, aamma pisuni immikkut akuersissuteqarnissamik siunnerfeqartumik suliaqartoqartillugu, tak. § 24, imm. 3, oqaaseqatigiit aappaat aamma § 24, imm. 4, oqaaseqatigiit aappaat.</p> <p>Pisuni taamaattuni taamaattoq pisussaaffik atuuttanngilaq ingerlatsinissamik kissaatigisat misissueqqaarnissamut, ujarlernissamut imaluunniit aatsitassanik iluaquteqarnissamut akuersissummik tunineqareersimatillugit, kiisalu aamma erngup nukinga iluaqutigalugu nukissiorfiliornissamut tamatumunngalu atatillugu misissuinissanut atatillugu.</p> <p><i>Imm. 3.</i> Pineqartoq kissaateqartoq ingerlatassanik pilersitsisoqarnissaanik akisussaavoq nalilersuinermik suliaqarnissamut, nalunaarusiornissamut aamma taassuma Naalakkersuisunut nassiunneqarnissaanut.</p> <p><i>Imm. 4.</i> Naalakkersuisut ersarinnerusunik inatsisiliussapput kulturikkut kingornussanut sunniutaasartut nalilersorneqartarneri pillugit, kiisalu kulturikkut kingornussanut tunngatillugu nalunaarusiamik suliaqartarneq akuersissuteqartarnerlu pillugit, tak. imm. 1, tamatumani aamma tunngaviusussanik nalilersuisoqarnissaanik aalajangiiniarnermi, aamma paasissutissat nalilersuinermi katersorneqartartussat pillugit.”</p>
<p><b>§ 29.</b> Naalakkersuisut Kultureqarnermut ilaasortaata Kulturikkut kingornussat pillugit siunnersuisoqatigiit 3-nik ilaasortallit pilersissavai, illussanik ilusilersuinermut, qanganisarsiornermut kulturikkullu</p>	<p><b>9.</b> § 29, imm. 2, oqaaseqatigiit siulleg imatut oqaasertalerneqassaaq: ”Kulturikkut kingornussanut siunnersuisoqatigiit suliani eqqissisimatitsinissanut aamma suliani</p>

<p>oqaluttuarisaanermut ilisimasaqartunit inuttaqartussat. Kulturikkut kingornussat pillugit siunnersuisoqatigiit ukiut sisamakkaarlugit toqqarneqartassapput.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Kulturikkut kingornussat pillugit siunnersuisoqatigiit eqqissisimatitassannngortitsinissamik allatullu kulturikkut kingornussatut illersorneqartussannngortitsinissamik suliat pillugit inassuteqaateqartassapput, § 22, imm. 2-lu malillugu akuersissutinut atatillugu tusarniarneqartassallutik. Taakku saniatigut illunik eqqissisimatitassannngortitsiniarnermi sumiiffinnillu kulturikkut oqaluttuarisaanermi pingaaruteqartunik eqqissisimatitassannngortitsiniarnermi allatulluunniit kulturikkut kingornussatut illersugassannngortitsiniarnermi pineqartunullu attuumassuteqartuni siunnersuisutut inissisimassallutik.</p> <p><i>Imm. 3.</i> Kulturikkut kingornussat pillugit siunnersuisoqatigiinnut Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu allatseqartitsissaaq</p>	<p>allatigut kulturikkut eriagisassanik illersuineq pillugu inassuteqaateqartassapput, aamma tusarniarneqartassapput § 22 a, imm. 1 naapertorlugu akuersissutinut tunngatillugu.”</p>
<p><b>§ 32.</b> Akiliisussannngortitsisoqarsinnaavoq § 6, imm. 1-3, § 7, imm. 4, § 9, imm. 2, § 11, imm. 2-4, § 16, oqaaseqatigiit siulleq, § 19, imm. 3, § 21, imm. 3, § 22, imm. 1 aamma 2, § 24, imm. 3 aamma 4, § 25, imm. 3, § 27, imm. 2 unioqqutinneqarpata aamma malittarisassat piumasqaatillu § 3, imm. 3, § 5, imm. 3, § 18, imm. 3, § 19, imm. 4 aamma § 24, imm. 5 naapertorlugit aalajangersakkat unioqqutinneqarpata.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Inatsisartut inatsisaat imaluunniit peqqussutit Inatsisartut inatsisaat tunngavigalugu atuuttuulersinneqartut akiliisitsinissamik pisinnaatitsippata, akiliisitsinikkut akiligassaq inummut inatsisitigut akisussaasumut Kalaallit</p>	<p><b>10.</b> § 32, <i>imm. 1</i> imatut oqaasertalerneqassaaq:  “Unioqqutitsinerit ukuninnga, § 6, imm. 1-4, § 7, imm. 4, § 9, imm. 2, § 11, imm. 2-4, § 16, oqaaseqatigiit siulliit, § 19, imm. 3, § 21, imm. 3, § 22, imm. 1, § 22 a, imm. 1 aamma 2, § 24, imm. 3 aamma 4, § 24 a, imm. 1, § 25, imm. 3, § 27, imm. 2 aamma malittarisassat atugassarititaasullu ukunangga tunngavillit § 3, imm. 3, § 5, imm. 3-4, § 6, imm. 5, § 18, imm. 3, § 19, imm. 4, § 22 a, imm. 3, § 24, imm. 5 aamma § 24 a, imm. 3. Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermik inatsit naapertorlugu akiliisussannngortinneqarnermik kinguneqarsinnaapput”</p>

<p>Nunaanni pinerluttaalisitsinermi inatsit naapertorlugu akiligassanngortinneqarsinnaavoq.</p> <p><i>Imm. 3.</i> Unioqutitsinikkut iluanaarutit arsaarinnissutigineqanngippata, akiligassiissutip annertussusilerneqarnerani iluanaarutaasimasut annertussusaat immikkut naatsorsuutigineqassapput.</p> <p><i>Imm. 4.</i> Akiliisussanngortitsineq aamma arsaarinninneq Nunatta karsianut iluaqutaasussanngorlugit pissapput.</p>	
	<p style="text-align: center;"><b>§ 2</b></p> <p>Inatsisartut inatsisaat una atortuulerpoq ulloq 1. januar 2019.</p> <p><i>Imm. 2.</i> § 1 nr. 7 aamma 8 atortuulissaaq ulloq 1. juli 2019.</p>

### **3. Aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu pisortanut kingunerisassai**

Naatsorsuutigineqarpoq siunnersuut aningaasaqarnikkut aamma allaffissornikkut pisortanit ilaatigut kinguneqassasoq.

Naatsorsuutigineqarpoq piunasaqaat kulturikkut kingornussanut sunniutaasussanik nalilersuisalernissamik kinguneqassasoq allaffissornikkut nukinnik atuisoqartariaqartarnissaanik, Naalackersuisunut nassuiaasiamik akuerineqartussamik saqqummiunneqartumik nalilersuinerit atatillugu. Tamannali imatut annertussuseqartussatut naatsorsuutigineqanngilaq, ilassutitut aningaasaliisoqarnissaanik pisariaqartitsinermik kinguneqartussatut. Taamatut naliliineq pissutsinik arlariinnik tunngaveqarpoq. Siullermik, taamaallaat pisuni ingerlatsinerni sumiiffimmi kulturikkut kingornussanut malunnaatilimmik sunniateqartussatut nalilerneqartuni, nalilersuinerit ingerlaneqartassammata. Taamaasilluni naatsorsuutigineqarpoq nalilersuinerit suliarineqartartussat killeqassasut. Aappaattullu nalilerneqarluni suliassat nalilersuinermi sammineqartussat aamma killeqartuussasut. Tamanna tunngavilimmik nassuiaasiaq suliarineqartassammat aalajangersakkat tamanna pillugu Naalackersuisunit suliaasut naapertorlugit, siunnersuutigineqartoq § 24 a, imm. 4, naapertorlugu.

Pisortat namminneq ingerlatsinissamik kissaateqartuusimatillugit, taava pisortat taakkua akisussaassapput nalilersuinerimik suliaqartoqarnissaanut, nassuiaasiornissamullu, taassumalu Naalackersuisunut nassiuunneqarnissaanut. Taamaattoqarpat tamanna allaffissornikkut aamma aningaasaqarnikkut kinguneqassaaq pisortatut oqartussaasunut pineqartunut, allaffissornikkut misissuinerimik ingerlatsisuusunut. Tamatuma qanoq annertutiginissaanut pissutsit arlaqartut aalajangiisuussapput, misissuineq qanoq ittoq pisariaqartinneqarnerisooq, atortussallu qanoq ittut uppenarsaasorsorneqartussaasersut. Naalackersuisut siunnersuummi § 24 a, imm. 3

naapertorlugu ersarinnerusunik inatsisiliortussaapput, aammalu nalilersuisussaassallutik kulturikkut kingornussanut qanoq ittutigut sunniuteqartussaassanersoq, kiisalu suliarissallugu akuerissallugulu nassuiaasiaq kulturikkut kingornussanut sunniutaasut pillugit. Tamatumani ilaassapput tunngaviusussat atorneqartussat misissuisoqassanersoq pillugu, nalilersuinnermilu atortussat qanoq ittut katersorneqassanersut. Aningaasaqarnikkut aamma allaffissornikkut kingunerisassai taamaasillutik tunngaveqassapput Naalakkersuisut aalajangersakkami pineqartumi qanoq ittunik aalajangersaasimanerannik. Kulturikkut kingornussanut sunniutaasussat pillugit nalilersuineq, pissutsit qanoq ittueneri apeqqutaallutik suliarineqarsinnaassaaq aningaasartuutit 20-100.000 kr.-it iluanni. Isiginiaraannilu nalilersuinerit taamaattut arlaliunngitsut suliarineqartartussaassasut, taava tamanna ilassutitut aningaasaliissuteqarnissanik pisariaqartitsiviussanngilaq.

#### **4. Inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassai**

Naatsorsuutigineqarpoq kulturikkut kingornussanut sunniutaasussanik nalilersuisarnerit ingerlatsiniarlutik qinnuteqartut misissuiffigineqartarnerisa annertussusaat.

Naatsorsuutigineqartut qanoq annertutigisinnaanerinit tunngatillugu aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu pisortanut kingunerisassaanut immikkoortumi oqaaseqaatit innersuunneqassapput.

#### **5. Avatangiisinut, pinngortitamut innuttaasullu peqqissusiannut kingunerisassai**

Kulturikkut kingornussanut sunniutaasunik nalilersuisoqartarnissaanik piumasqaateqarneq naatsorsuutigineqarpoq kulturikkut kingornussanut sunniutaasunut iluaqutissartaqassasoq, eqqissisimatitsinissamik imaluunniit kulturikkut kingornussanut allatigut illersuinerinik aaqqissuussinissanut tunngatillugu. Pingaarnertut naatsorsuutigineqarpoq nassuiaasiortoqartarnissaanik piumasqaateqarnikkut kulturikkut kingornussanut pitsaangitsunik sunniutaasinnaasut eqqumaffigineqarnerusalissasut, tamatumalu kingunerisaanik illersuineq annertunerulissalluni.

Tamatuma saniatigut naatsorsuutaanngilaq siunnersuut avatangiisinut, pinngortitamut innuttaasullu peqqissusiannut sunniuteqassasoq.

#### **6. Innuttaasunut kingunerisassai**

Siunnersuut imaqarpoq erseqqissaammik illumik eqqissisimatitaasumik piginnittup pisussaaffiinik. Taamaasilluni erseqqissarneqarpoq akisussaaffik illumik eqqissisimatitaasumik aserfallatsaaliinissamik piginnittup pisussaaffigigaa, erseqqissarneqarporlu sanaartukkanik suliaqarneq qanoq suliarineqassanersoq.

Tamatuma saniatigut naatsorsuutigineqanngilaq siunnersuut innuttaasunut kinguneqassasoq.

#### **7. Allatigut pingaarutilinnik kingunerisassai**

Naatsorsuutigineqanngilaq siunnersuut allatigut pingaarutilinnik kinguneqartussasut.

## **8. Pisortanik aamma kattuffinnik il. il. tusarniaaneq**

Siunnersuut piffissami 17. november-imiit 22. december 2017-imi, tamanut takusassiarineqarsimavoq pisortat tusarniaasarnermut quppersagaanni, kiisalu aamma makkununga tusarniaavigineqartartunut tusarniaassutigineqarsimavoq: Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia, Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik, Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfik, Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Inuusutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermit Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Namminersornermut, Nunanut Allanut Nunalerinerimullu Naalakkersuisoqarfik, Isumaginninnermut, Ilaqutariinnut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atortitsinerimut Naalakkersuisoqarfik, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik, Kommunit, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqaqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu, NUKAKA, Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliaq, KANUKOKA, KANUNUPE, Qaasuitsup Kommunia, Qeqqata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, Sulisitsisut, Biskoppeqarfik, NUSUKA, KNAPK, SIK, Ilisimatusarfik, Nunatta Atuagaateqarfia, NAPA, Katuaq aamma Taseralik.

Tusarniaanermi akissutinik tigusaqartoqarpoq ukunannga; Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia, Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik, Kommunit, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqaqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfik, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik, Sulisitsisut, Ilisimatusarfik, Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia, Ummannami Katersugaasivik, Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik, KANUKOKA, Kommune Kujalleq aamma Qeqqata Kommunia.

Tusarniaanermi akissutaasut siunnersuummi ataasiakkaatigut allannguissamut pissutissaqartitsisimapput. Oqaasertaliineq “nunatut allanngutsaaliugaasutut inissisimasoq” allanngortinneqarpoq imaalillugu ” Nuna Allanngutsaaliugaasoq, Biosfæreqarfik Kalaallit Nunaata Avannaani aamma Kangiani”. Siunnersuutip siullermik § 1, nr. 4 aamma 5 taakkunungalu oqaaseqaataasut peerneqarput, siunnerfigalugu ersarinnerusumik misissuinissat, eqqissimatitsisarnermi aqqissuussineq qanoq ittoq pissusissamisoornerusutut siumut sammisumik isigineqassanersoq, Nunami eqqissimatitaasumi, Biosfæreqarfiusumi Kalaallit Nunaata Avannaani aamma Kangiani.

Kiisalu aamma siunnersuummi § 1, nr. 6-imi ilanngunneqarpoq erseqqissaat illuutinik eqqissimatitaasunik aserfallatsaaliisarneq pillugu aalajangersagaq. Taamaasilluni inatsimmi oqaasertani erseqqissarneqarpoq illumik eqqissimatitaasumik piginnittoq taannaasoq aserfallatsaaliineri akisussaasoq.

Siunnersuutip § 1, nr. 8-aa allanngortinneqarpoq. Aalajangersakkami erseqqissaammik ilanngussisoqarpoq qaqugumiit pisussaaffik atuuttussaanersoq, sumiiffimmik eqqissisimatitsinissamik imaluunniit allatigut kulturikkut eriagisassanik illersuineramik pilersitsisoqarpat atortuussanersoq eqqarsaatigalugu. Aalajangersagarlu inatsisinik atortitsinermi paasiuminernerutikkumallugu immikkoortunut arlalinnut uniffilikkanut immikkoortitserneqarpoq. Tamatumalu kinguneraa siunnersuummi § 1, nr.10-ip aamma allannguuteqarnera.

Kiisalu aamma sanioqqutsisinnaanermut aalajangersakkamik § 1, nr. 8-mi ilanngussisoqarpoq, eqqissisimatitsinissamik imaluunniit allatigut kulturikkut kingornussanik illersuinissamik aalajangiisoqarnissaa isumaliutaasimatillugu, immikkut akuersissuteqarnissamut suliamik suliaqartoqartarneranut atasumik. Pisuni taamaattuni pisussaaffik taanna atortinneqartussaannilaq, ingerlatassamik kissaateqartoq misissueqqaarnissanut, ujarlernissamut imaluunniit aatsitassanik, sermimik aamma imermik iluaquteqarnissamut akuersissuteqarfigineqareersimatillugu, kiisalu aamma erngup nukinganik iluaquteqarluni nukissiorfimmik pilersitsisoqalernerani, tamatumunngalu atatillugu misissuineramik ingerlatsisarnerni.

Siunnersuutip inatsisitigut teknikkimut tunngasunik misissorneqarnerata kingunerisaanik assigiissaagaasunik iluarsissuteqartoqarpoq Inatsisartut inatsisaanni § 18, imm. 2-mi, § 20, imm. 2-mi aamma § 29, imm. 2-mi. Kiisalu siunnersuummi § 22 a, imm. 2 allanngortinneqarpoq, taamaasilluni oqaaseqatigiit 2.-4. aalajangersakkami peerneqarput. Saniatigullu Naalackersuisut sanaartukkanik suliaqarneq pillugu erseqqinnerusunik maleruagassiornissaat aalajangersakkamut ilanngunneqarpoq.

§ 22 a, imm. 2-mik allannguinerup kinguneraa sanaartukkat suliarineqartartussaaneri inunnit immikkut piginnaanilinnit aamma misilittagalinnit sanaartornermi, aammalu ajornanngiffiini sanaartukkat pioreersut taarsinngikkaluarlugit suliaqarnertigut ingerlanneqartartunik.

Kiisalu § 22 a aamma § 24 a-p atortuulorfissaa ullulerneqarpoq 1. juli 2019-imut, §22 a, imm. 3 aamma § 24 a, imm. 4 naapertorlugu malittarisassiornissamut piffissaqartoqarnissaa qularnaarumallugu.

<b>Nr.</b>	<b>Tusarniaaviusut</b>	<b>Oqaaseqaatit</b>	<b>Oqaaseqaatit isummorsorfigineqarneri</b>
<b>1.</b>	Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik	Siunnersuummut oqaaseqaateqanngilaq.	Siunnersuummi allannguinnissamut pissutissaqartitsinngilaq.
<b>2.</b>	Kommuninut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqaatigiinner	Siunnersuummut oqaaseqaateqanngilaq.	Siunnersuummi allannguinnissamut pissutissaqartitsinngilaq.

	mut Ineqarnermullu Naalackersuisoqarfik		
<b>3.</b>	Aalisarnermut Piniarnermullu Naalackersuisoqarfik	Siunnersuummut oqaaseqaateqanngilaq.	Siunnersuummi allannguinnessamut pissutissaqartitsinngilaq.
<b>4.</b>	Sulisitsisut	Siunnersuummut oqaaseqaateqanngilaq.	Siunnersuummi allannguinnessamut pissutissaqartitsinngilaq.
<b>5.</b>	Ilisimatusarfik	Siunnersuummut oqaaseqaateqanngilaq.	Siunnersuummi allannguinnessamut pissutissaqartitsinngilaq.
<b>6.1</b>	Naalackersuisut Siulittaasuata Naa- lackersuisoqarfia	Inatsisissatut siunnersuummut tunnjaviliuttassaqqinngilaq “nunamut allanngutsaaliukkamut nalunaarummik nutarterinissamik eqqarsaatit”.	Siunnersuummi allannguinnessamut pissutissaqartitsinngilaq, kisiannili oqaaseqaatini iluarsiissuteqarnissamut.
<b>6.2</b>	Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfia	Nuna Allanngutsaaliugaq Kalaallit Nunaata Avannaani aamma Kangiani nunatut Biosfæreqarfiusutut eqqissisimatitatut aalajangiussaavoq, UNESCO-ip aaqqissuussinerani <i>Man and Biosphere program</i> -imik taaguuteqartumi. Inassutigineqassaaq nuna eqqissisimatitaasoq tamanna toqqaannartumik taaneqartassasoq, soorluttaaq inatsisini allani taamaaliortoqartoq. Assersuutitut takukkit pinerluttaalisitsinermut inatsit, pinngortitamik allanngutsaaliuinermut inatsit aamma Kalaallit Nunaata nunap immikkoortuinut kommuneqarfinnullu aggorneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaat.  Taaguummumut “Nunatut allanngutsaaliukkatut” erseqqissaatitut	Siunnersuummi allannguinnessamut pissutissaqartitsinngilaq.  Inatsisilerinermut allaffiup inatsimmik teknikkikkut sammisaqarnermini inassuteqarpoq oqaasertaliisoqassasoq imatut: ”Nuna Allanngutsaaliugaq, Biosfæreqarfiusoq Kalaallit Nunaata Avannaani aamma Kangiani.” Siunnersuut allanngorlugu iluarsineqarpoq tamatumunnga naapertuuttumik.

		<p>oqaatigineqarsinnaavoq, Kalaallit Nunaata malimmagu IUCN-ip sumiiffinnik allanngutsaaliukkanik immikkoortiterinera.</p> <p>Tamatumunnga tunngatillugu annerusumik ilisimasassarsisoqarsinnaavoq IUCN-ip quppersagaani: <a href="https://www.iucn.org/theme/protected-areas/about/protected-area-categories">https://www.iucn.org/theme/protected-areas/about/protected-area-categories</a>.</p> <p>Kalaallit Nunaanni nunap immikkoortua allanngutsaaliugaasoq “nationalpark” taamatut inissisimavinnigilaq, kisiannili nunatut biosfæreqarfiusutut. Taamaattumik nuna tamanna allanngutsaaliugaasoq ingerlatsinermi ilaavoq UNESCO-mi Man and Biosphere program-imi. Kiisalu aamma Kalaallit Nunaanni nunap allanngutsaaliukkap imaaliinnarluni IUCN-imi taamaattunut aalajangersakkat naammassisinnaangilai.</p>	
7.	Uummannami Katersugaasivik, Pisortaq Peter Kruse	<p>Pinngortitamik piujuannartitsineq isumamineertumik tamatumani ilaavoq.</p> <p>Kingulissagut aamma eqqarsaatigissavagut.</p> <p>Kingullarsuit inoqarfiit sinerissatsinni taaguutaat puigulerpaat. Utoqqaat kisimik aterpassuit tamakku ilisimalerpaat, soorlu nunaqarfimmiit nunaqarfimmut.</p> <p>Atuarfinni atuartut immaqa taaguutit tamakkua inunnut utoqqaanerusunut</p>	<p>Siunnersuummi allannguinessamat pissutissaqartitsinngilaq.</p> <p>Siunnersuummi siunertaanngilaq sumiiffiit taaguutitoqaasa qularnaarnissaat aqunnissaallu.</p> <p>Innersuunneqassaaq Nunat Aqqinik Aalajangiisartut pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 4, 1. juni 2017-imeersoq.</p>

		<p>ujartorsinnaavaat, saqqummerseqqikkumallugit.</p> <p>Aamma kulturimik ataavartitsiniarnerup ilagaa sulissutigissallugu sinerissami nuuk “Ikorfat” aamma “Agpat” piuinnarnissaat.</p>	
8.1	<p>Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu</p>	<p>Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu erseqqissaajumavoq Nunami Allanngutsaaliukkami arlalinnik sanaartukkanik peqarmat (illut) Illersornissaqarfimmut aamma Thule Air Base-mut atasunik, taamaattumillu taakkua nassinneqartartut allassimaffianni ilaasariaqarput. Illersornissaqarfik aamma Thule Air Base tamaani illuuteqarput ullumikkut atorneqanngitsunik, oqaaseqatigiinnillu ilanngussinikkut “Sumiiffiup nunatut allanngutsaaliukkatut inissisimaneratigut illuutit qimatat tamarmik nunami allanngutsaaliukkamiittut eqqissisimatitaapput” inatsisissamut siunnersuummi § 18, imm. 1-imi allassimasoq aamma isumaqassaaq § 22 atortuulissasoq illut taakkua aserfallatsaalineqarnerannut. Illersornissaqarfiup ullumikkut illuutitik pitsannorsaavigisimavaat, illuaqqanik assigiissaakkanik taarsersorlugit Siriusikkut Nunami allanngutsaaliukkami atugaat, taamaattumillu illut arlalissuit atorneerussimallutik, Thule Air Base-lu aamma Danmarkshavn-ip</p>	<p>Siunnersuummi allannguinissamut pissutissaqartitsivoq.</p> <p>Siunnersuutaappaartumi nr. 4 aamma 5 taakkununngalu oqaaseqaatit peerneqarnikuupput, misissorumallugu eqqissisimatitsinermik aaqqissuussineq qanoq ittoq Nunami Allanngutsaaliugaasumi, Biosfæreqarfiusumi Kalaallit Nunaata Avannaani aamma Kangiani tulluarnerunersoq, illuutit eqqarsaatigalugit.</p>

		avannaani Centrum SØ-p eqqaani illuuteqarluni.	
<b>8.2</b>	Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu	Suliami malittarisassat oqaasertaanik nunamiittut qangarnitsat eriagisassat kiisalu illuutit pillugit <i>Kalaallit Nunaata avannaarsuani kangianilu Nuna Allangutsaaliugassatut Immikkoortitaq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 7, 17. juni 1992-imeersumi allassimasut inatsimmi atorpeqarnissaat siunnerfigalugu eqqissisimatitsinermut aamma allatigut kulturikkut eriagisassanik illersuinernut atatillugu NKA-p allannguutissatut siunnersuut nassiunneqartoq naammaginartutut nalilerpaa.</i>	Siunnersuummi allannguissamut pissutissaqartitsinngilaq.
<b>8.3</b>	Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu	Siunnersuutilli oqallisiginerani immikkoortoq sivisuumik uninngavigaarput, kisiannili aaqqiissutissamik qanillisaqarata: §18, imm. 1, oqaaseqatigiit aappaat: "...illuutit atoqqitassaangitsutut qimatat..." Nunatta sinnerani ajornartorsiutitut isigineq ajorparput illu qimanneqarsimasoq piginnittuminit, assersuutigalugu piginnittup nunaminertamik atuisinnaanermut akuersissutaa arsaarinnissutaasimagaangat. Nunami Allangutsaaliugaasumi kommunit aggorneqarnerisa avataanni inissisimasumi nunaminertamik atuisinnaanermut akuersissuteqartoqartanngilaq, assullu takujuminaatsipparput qanoq illuutit atoqqitassaangitsutut	Siunnersuummi allannguissamut pissutissaqartitsivoq.  Kiisalu innersuunneqassapput tusarniaanermi akissutitut isummersuutit nr. 8.1-imut.

		qimanneqarsimasutut taaneqarsinnaanersut.	
<b>9.</b>	Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik	<p>Naalackersuisoqarfiup tusarniaaneq qujassutigaa, oqaatigissallugulu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut Eqqissisimatitsisarneq aamma allatigut kulturikkut eriagisassanik kulturikkut kingornussatut illersuineq pillugu siunnersuummi taaguut atorineqarmat “sumiiffik nunatut allanngutsaaliukkatut inissisimasoq”. Tamatumunnga atatillugu Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfiup erseqqissarumavaa sumiiffik ataasiinnaammat Kalaallit Nunaanni nunatut allanngutsaaliukkatut akuerisaasoq, tassalu nuna eqqissisimatitaasoq Kalaallit Nunaata Avannaani Kangianilu. Tamatuma saniatigut eqqaaneqassaaq sumiiffik aamma akuerisaammat UNESCO-mit Biosfæreqarfiusutut, aaqqissuussinerup Man and the Biosphere (MAB) iluani.</p> <p>Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfiup inassutigaa taaguutaasoq allanngortinneqassasoq “sumiiffik nunatut eqqissisimatitaasutut taaguuteqartumiit”, ”Nuna Eqqissisimatitaasoq /Biosfæreqarfiusoq, Kalaallit Nunaata Avannaani Kangianilu” taaguutaalersillugu.</p>	<p>Siunnersuummi allannguinnissamut pissutissaqartitsivoq.</p> <p>Ilanngullugulu innersuunneqassapput tusarniaanermut oqaaseqaatit isummersorffigineqarneri nr. 6.2-mut atatillugu</p>
<b>10.1</b>	KANUKOKA	KANUKOKA naatsorsuutigaa	Siunnersuummi

		<p>kommunit matussuserneqassasut ilassutitut aningaasartuutaannut inatsisip kingunerisaani.</p>	<p>allannguinnissamut pissutissaqartitsinngilaq.</p> <p>Naatsorsuutigineqanngilaq siunnersuut ilassutitut aningaasartuutunik kinguneqassasoq kommuninut, imatut annertussuseqartunik taartaasussanik akiliuteqarnissamik pisariaqartitsiviulersussamik. Ilanngullugulu innersuunneqassapput immikkoortoq aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu pisortanut kingunerisassai pillugit oqaaseqaatit.</p>
<b>10.2</b>	KANUKOKA	<p>Tamatuma saniatigut KANUKOKA-p oqaatigaa inatsisissatut siunnersuummi nr. 7 (§ 22 a) ersernerluttoq qanoq kinguneqartussaannersoq, atortussat assinginik peqarunnaarsimappat pioreersut taartissaannik. Isumaliutigineqarsinnaavoq immikkut akuersissuteqarsinnaanermut periarfissamik ilanngussisoqarsinnaanera, nr. 6-imi (§ 22) siunnersuutaasup assigisaanik.</p>	<p>Siunnersuummi allannguinnissamut pissutissaqartitsivoq.</p> <p>Kiisalu siunnersuummi § 22 a, imm. 2 allanngortinneqarpoq taamaasilluni oqaaseqatigiit 2.-4. aalajangersakkami peerneqarput. Saniatigullu aalajangersakkamut ilanngunneqarpoq Naalakkersuisut sanaartukkanik suliaqarneq pillugu erseqqinnerusunik maleruagassiornissamut aamma pisussaaffilerneqarput.</p>
<b>10.3</b>	KANUKOKA	<p>Kiisalu KANUKOKA-p inassutigaa § 22-p aamma § 22 a-p akornanni killiliineq ersarinnerusumik allaasereqassasoq.</p>	<p>Siunnersuummi allannguinnissamut pissutissaqartitsinngilaq.</p> <p>§ 22-mi pineqarput sanaartukkat eqqissisimatitat aserfallatsaalineqartarneri, § 22</p>

			a-mili pineqarlutik sanaartornerit.
<b>10.4</b>	KANUKOKA	Kiisalu ersarinngilaq sooq § 22-mik unioqqutitsinermi akiliisitsisoqarsinnaanersoq, kisiannili § 22 a-mi taamaannani.	Siunnersuummi allannguinnessamut pissutissaqartitsivoq.  Siunnerfiusimangilaq § 22 a-mik unioqqutitsinerni pineqaattissiisoqarsinnaannginnissaa. Taamaattumik § 22 a pineqaattissiisinnaanernut aalajangersakkanut ilanngunneqarpoq.
<b>11.1</b>	Kommune Kujalleq	Piffissaliussap sivikippallaarnerata kingunerisaanik inatsisissatut siunnersuut politikikkut suliarineqarsinnaasimangilaq, taamaattumillu tusarniaanermi akissut taamaallaat allaffissornikkut suliaavoq.	Siunnersuummi allannguinnessamut pissutissaqartitsinngilaq.  Siunnersuut tusarniaassutigineqarpoq piffissami 17. november - 22. December 2017. Taamalu siunnersuut sap. ak. 5-ini tusarniaassutigineqarluni.
<b>11.2</b>	Kommune Kujalleq	Allaffissortut isumaqarput suliassat pingaarnersarigaat kommunimi nunarsuarmit kingornussaasa inassisimasut paarilluarneqarnissaat suliassaasoq pingaartoq, aammalu kulturikkut kingornussat illersorneqartussaasut, taamaasilluni Kujataa issittumi kiannerulaartortami nunalerinermik ingerlatsinerup suli ingerlaavartumik ineriartortinneqarsinnaanera periarfissaassamat oqaluttuarineqarsinnaallunilu.	Siunnersuummi allannguinnessamut pissutissaqartitsinngilaq.  Kalaallit Nunaata Kujataani Qassiarsuup, Igalikup, Sissarluttup, Tasikuluullip aamma Qaqortukuloq-Upernaviarsuup eqqaanni nunaminertani killilinni kulturikkut oqaluttuarisaanermut ilaasumi allatigut kulturikkut eriaqisassat pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 16, 5. juuli 2016-imeersumi pineqartut pillugit malittarisassat aalajangersagaapput.
<b>11.3</b>	Kommune Kujalleq	Allaffissortut ajunngitsumik isumaqarfigaat inatsisissatut siunnersuummi pineqartoq HIA-mik suliaqartarnissaq, nukittorsaataasumik kulturikkut	Siunnersuummi allannguinnessamut pissutissaqartitsinngilaq.

		<p>pinngortitamilu kingornussanik illersuinnermut  piujuaannartitsinermullu tunngatillugu, torrallatamik inatsisiliornikkut  aaqqissuussinikkut. Tamatumani naatsorsuutaassaaq HIA peqataassasoq pitsaanagerusunik aalajangiisarsinnaanernut, kulturikkut eriagisassanik illersuinnermut atatillugu, aalajangiisoqartinnagulu tamanut ammasumik  tusarniaasoqqaartariaqarluni.</p>	
<b>11.4</b>	Kommune Kujalleq	<p>Allaffissortut naliliipput § 22-mi amigartumik allaaserinnittoqartoq “aserfallatsaaliinermik” sanaartukkanik (§22 a). §§-ini 22 aamma 22 a-mi aningaasartuutitigut kingunerisinnaasat annertooujussuusinnaammata kommunit sanaartugaataannut, tamanna aningaasartuutitut matussusiisarnermik kinguneqartariaqarpoq.</p>	<p>Siunnersuummi allannguissamut pissutissaqartitsinngilaq. Tassani taamaallaat pineqarpoq itisilerineq erseqqissaanerlu aalajangersakkamik atuuttumik § 22-mi. Allannguinerit kommunit sanaartugaataannut aningaasaqarnikkut kinguneqarnissaat naatsorsuutigineqanngilaq.</p>
<b>11.5</b>	Kommune Kujalleq	<p>Nalunaarneqarpoq HIA-mik suliaqarnerup allaffissornikkut misissuinerit annertunerulersittussaagaat. Nalunaarusiorneq suliarineqartussaavoq ingerlatsinissamik kissaateqartunit, taakkua akisussaaffigimmassuk kingunerisassaasa qulaajaaviginissaat. Nalunaarneqanngillat suliat annertuseriaatissaattut naatsorsuutigisat, taamalu aamma HIA-mik suliaqarnermi aningaasatigut kingunerisassai, naatsorsuutigineqanngimmat</p>	<p>Siunnersuummi allannguissamut pissutissaqartitsinngilaq. Naatsorsuutigineqanngilaq siunnersuut ilassutitut aningaasartuutunik kinguneqassasoq kommuninut, imatut annertussuseqartunik taartaasussanik akiliuteqarnissamik pisariaqartitsiviulersussamik. Ilanngullugulu innersuunneqassapput immikkoortoq aningaasaqarnikkut</p>

		<p>misissuineq ima annertussuseqassasoq ilassutitut aningaasaliisoqarnissaanik pisariaqartitsisoqassalluni.</p> <p>Kisiannili naatsorsuutigisariaqassaaq HIA-mik suliaqarneq kommunimut siunnersortinik atuinnermut annertuunik aningaasartuuteqartoqarsinnaanera, aamma HIA-mik suliaqarnermi paasissutissanik katersinernut, taamaattumillu inatsimmi aningaasartuutunik matussusiisoqarsinnaanera ilanngutillaqqunarluni.</p>	<p>allaffissornikkullu pisortanut kingunerisassai pillugit oqaaseqaatit.</p>
<b>11.6</b>	Kommune Kujalleq	<p>Kulturikkut eriagisassanik suliaqarnermi piumasaqaatit nutaajummata, kommuni isumaqarpoq pingaaruteqartoq Naalakkersuisoqarfiup periaasissanik ikiuussinnaasoq, taannalu imaqassasoq aaqqissuussanik kingunerisassat pillugit nalilersuisoqarsinnaaneranik, toqqaannartumik kulturikkut kingornussanut sunniutaasussat eqqarsaatigalugit. Kissaatiginassaaq ajornanngippat pikkorissaanernik ingerlatsisoqarsinnaanera / suleqatigiissitamik pilersitsisoqarsinnaanera, tak. ICOMOS-ip ilitersuusiai”Guidance on Heritage Impact Assessments for Cultural World Heritage Properties”, kommunimi sulisuusut piginnaasaannik qaffasinnerulersitsisinnaasunik,</p>	<p>Siunnersuummi allannguissamut pissutissaqartitsinngilaq.</p> <p>Malittarisassani § 24 a imm. 4 naapertorlugu suliarineqarumaartuni malittarisassiortoqarsinnaavoq assersuutigalugu periaasissanik ersarinnerusunillu piumasaqaatinik imarisassaanut tunngatillugu, ingerlatsinerup kulturikkut kingornussanut sunniutigisinnaasai eqqarsaatigalugit.</p>

		skemamik suliaqarsinnaanermut (Scoping report), qulaajaasinnaasumik HIA-mik suliaqartoqassanersoq.	
12.	Qeqqata Kommunia	<p>Qeqqata Kommunia Inatsisartut inatsisaannik allannguinnermut oqaaseqaatissaqanngilaq.</p> <p>Ilutigisaanik aamma oqaatigineqassaaq Qeqqata Kommuniata sulissutigimmagu pinngortitami aqqusinermik Sisimiut aamma Kangerlussuup akornanni pilersitsinissaq, sumiiffillu tamaat misissuiffigisimallugu, aqqusinniorfissaq kulturikkut oqaluttuarisaanermut tunngasunik apeqqutini, Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu suleqatigalugu. Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu nalunaarutigaa aqqusinniorfissatut kissaataasoq akornutissaqartinneqanngitsoq. Qeqqata Kommunia aamma qinnuteqarnikuuvoq UNESCO-mi nunarsuarmit kingornussaannut allassimaffiutaanut sumiiffiup Aasivissuit -Nipisat ilaaniittut nalunaarsorneqarnissaanik. Qeqqata Kommuniata paasissutissiisutit suliarilluakkat saqqummiussimavai, sumiiffillu kulturikkut oqaluttuarisaanermi kingornussanut tunngasutigut misissuiffigisimallugu.</p>	Siunnersuummi allannguinnissamut pissutissaqartitsinngilaq.
13.1	Aatsitassanut Naalakkersuiso-qarfik	Ad § 1, nr. 1 Kissaatigineqarpoq ersarinnerusunik nassuiaaserneqassasut taaguutit “inussuk” aamma “inussuit pillugit oqaluttuat”, kissaatigisarlu taanna atuuppoq inatsisiliornermut	Oqaaseqaatit pissutissaqartitsisimapput siunnersuummut oqaaseqaatini allannguinnissanik. Aallarniutigalugu

		<p>matumunnga atatillugu, aammali inatsisinut maanna atuuttuusunut atatillugu.</p> <p>Eqqissisimatitsinerit aalajangersimasut pineqartillugit nalunaarsorneqarsimannngitsut, pingaarpoq akuersissummik atuisinnaanermillu pigisaqartup sumiiffimmut aalajangersimasumut pineqartumut aamma piginnaatitaanernik taamaattunik qinnuteqartunut, periarfissaqarnissaq aalajangiutissallugu itsarnitsat suut eqqissisimatitsineri ilaanersut.</p> <p>Taamaattoqanngippat nalorninermik pilersitsisoqassaaq inatsisinik atortitsinermut atatillugu, ingerlatsiniarnermik akornusersuisinnaasumik, nalornineq aningaasaliiniartunut nalorninaatinik ilassutaasunik kinguneqassamat, isumaliutersuutini ilaasariaqartunik.</p> <p>Inussuit eqqarsaatigalugit tamakkua Eqqissisimatitsisarneq aamma allatigut kulturikkut eriagisassanik kulturikkut kingornussatut illersuineq pillugu Inatsisartut Inatsisaat nr. 11, 19. maj 2010-meersumi, UPA 2010, 6. april 2010-meersumi qup. 35-imi taaguummi “qangarnitsat eriagisassat imaaliallaannarlugit peerneqarsinnaanngitsut”-nut ilaapput, inuit pilersitaannut assigiinngitsunut atatillugu taaguutaasumi. Taaguut taanna attatiinnarniarneqarpa eqqissisimatitsisarneq annertusineqarpat inussunnut qanorluunniit nutaanngissusilinnut? Tamannalu taava isumaqarpa inunnit pilersitaarpasissut inussuit sinnikorisinnaasaat qanorluunniit ukiullit ingerlaannaq eqqissisimatitamut ilaasutut isigineqartassasut 100 meterinik kaajallallugu ungasissusilik ilanngullugu?</p> <p>Inussuit pillugit oqaluttuat</p>	<p>ilisimatitsissutigineqassaaq “inussuit” aamma “inussuit pillugit oqaluttuat” aamma atorneqarmata Tunumi Nunami Allanngutsaaliukkami aqutsineri malittarisassani atuuttuni atorneqarmata, tassalu Kalaallit Nunaata avannaarsuani kangianilu Nuna Allanngutsaaliugassatut Immikkoortitaq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 7, 17. juni 1992-imeersumi.</p> <p>Pineqarput ilisimaneqareersut taggisit, taamaattumillu pisariaqartinneqarani inatsimmi oqaasertani immikkut nassuiarneqarnissaat. Kisianni tusarniaanermi akissutaasup pissutissaqartissimavaa siunnersuummut oqaaseqaatini nalunaassallugu taaguutit taakkua marluk qanoq paasineqartussaannersut.</p> <p>Ilumoorpoq inussuit ilaammata taaguummi “qanganitsat eriagisassat imaaliallaannaq nunamit peerneqarsinnaanngitsut”, inuit pilersitaannik tigussaasumik takussutissatut nassuiarneqartut. Tusarniaavigineqartup apeqqutigaa taaguut paasinninnermi atorneqartoq taanna aalajangiusimaneqarniarnerisooq, eqqissisimatitsineq annertusineqarpat inussunnut tamanut ukiui apeqqutaatinnagit.</p> <p>Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq inatsisini atuuttunut naleqqiullugu annertusisitsinerunngimmat, § 16, imm. 2-mi aalajangersagaammat, nalunaarummi</p>
--	--	---	---

		<p>eqqarsaatigalugit erseqqissartariaqarpoq sumi tamakkununga paasissutissanik pissarsiortoqarsinnaanersoq. Qitiusumi nalunaarsuiffeqarpa, inussuit eqqissimatitaaneri pillugit?</p>	<p>eqqaaneqareersumi Nunamut Allanngutsaaliukkamut atatillugu, eqqissimatitani ilaasut inussuit aamma inussuit pillugit oqaluttuat ukiui suminngaaneernerilu apeqqutaatinnagit.</p> <p>Tusarniaavigineqartup ingerlaqqilluni nalunaarpaa erseqqissallaqqunartoq qanoq inussuit oqaluttuassartaat pillugit paasissutissanik ujarlertoqartarnersoq, apeqqutigalugulu qitiusumik nalunaarsuiffimmik peqarnersoq, inussuit oqaluttuassartaallu eqqissimatitaanersut. Qitiusumik nalunaarsuiffeqanngilaq, kisianni Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu paasissutissiissutigisinnaavai inussuit pillugit oqaluttuat ilisimaneqartut. Nunamut Allanngutsaaliukkamut atatillugu tamanna pingaaruteqanngilaq, tassani inussuit pillugit oqaluttuat nassaasaasut tamarmik eqqissimatitaammata ukiui apeqqutaatinnagit.</p>
13.2		<p>Ad § 1, nr. 8 Paasinarpoq piumasaqaateqartoqarnera ingerlatat kulturikkut kingornussanut sunniutaannik nalilersuisoqartarnissaanik, ingerlatat pineqartut UNESCO-p nunarsuarmit kingornussaannut attuumassuteqartillugit, imaluunniit assingusunik illersuinissamik sumiiffimmi pisariaqartitsisoqartillugu. Kisiannili piumasaqaatit assingi atortinneqassappata ingerlatsinerni sumiiffinni annertunerusuni, taamatulli pijuuaannartitsiniarnermik</p>	<p>Oqaaseqaatit pissutissaqartitsisimapput siunnersuummi allannguuteqartitsinissamut. Eqqissimatitsisarneq aamma allatigut kulturikkut eriagisassanik kulturikkut kingornussatut illersuineq pillugu inatsimmi illersueriaatsit assigiinngitsut marluk nassaasaapput, sumiiffinnut kulturikkut oqaluttuarisaanermut, eqqissimatitsinermut aamma allatigut kulturikkut kingornussanik illersuinermit</p>

		<p>piumasaqarfiusariaqanngitsuni, taava tamanna Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermik ingerlatsiniarnermut pitsaanngitsumik sunniuteqassaaq. Akuersissummik pigisaqartut aamma qinnuteqartut piginnaatitaanissamut pisariaqanngitsumik piffissamik akitsorsaanermillu atugassaqartinneqartassammata. Tamannalu akerliuvoq Naalakkersuisut anguniagaannut aatsitassarsiornerup siuarsarneqarnissaanik, pisortallu pisussaaffilersuinerisa annikinnerulersinniarnissaanik.</p> <p>Tikkuarneqartariaqarpoq pineqartutut pisussaaffilersuinerup nalilersuisarnissanut sumiiffinni annerusuni, ingammik annikitsumik aatsitassarsiornerissamut akuersissutillit eqqortussaammagit. Piumasaqaateqarnerup ingerlatsinerup sutigut kulturikkut kingornussanut aallartitsinnginnermi sunniuteqarnissaa pillugu nalilersuisoqartassasoq, ajornarluinnartunngortissavaa innuttaasunut ingerlatsinernik pineqartutut ittunik sumiiffinni pineqartumi ingerlatsisinnaaneq. Tamannalu atuuppoq apeqqutaanani piumasaqaatit suut aamma pitsaassusissaq qanoq ittoq tunngavigalugu nalilersuisoqassanersoq, inuit annikitsunik aatsitassarsiornerissamut akuersissummik pigisaqartut ikittuinnarnik atugassaqartarmata.</p> <p>Taamaattumik Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfiup tulliuttoq siunnersuutigissavaa:</p> <p>Taaguut ”Silarsuarmit immikkuullarissumik naleqartitaat” UNESCO-p ilitsersuutaani imatut oqaasertalerneqarsimavoq:</p> <p>Outstanding Universal Value means cultural and/or natural significance</p>	<p>atatillugu.</p> <p>Illersuineq allatigut kulturikkut kingornussanik eqqunneqarpoq ilaatigut kulturikkut oqaluttuarisaanermi pigisat piujuaannartissallugit pissutissaqartut illersorumallugit, sumiiffiup pineqartup allanngutsaaliukkatut illersorneqartussatut mattunneqannginnissaanik siunnerfeqartumik.</p> <p>Taamaasillunilu siunertaasimalluni sumiiffimmi ineriartortitsinerup ingerlaannarsinnaanera, kulturikkut kingornussanut pigineqartunut ataqqinnittumik ingerlatsisoqarnissaa ataqqillugu. Tamannalu tassa atuuppoq sumiiffinnut nunarsuarmit kingornussaannut allassimaffimmut ilanngunneqarsimasunut, kisiannili aamma atuussinnaalluni pissusissamisoortumik kulturikkut oqaluttuarisaanermut attuumassutilinni allani. Pineqartunili taamaallaat kulturikkut kingornussanik illersuinermik nunarsuarmit kingornussaannut atatillugu aaqqissuussisoqarsimavoq.</p> <p>Sumiiffiit UNESCO-p nunarsuarmit kingornussanut nalunaarsuiffiani nalunaarsorneqarsimasut annerusumik illersugaanngillat allanut sumiiffinnut kulturikkut illersugassanut piujuaannartitsisarnermut inatsit naapertorlugu nalunaarsukkanut sanilliullugit.</p>
--	--	---	--

		<p>which is so exceptional as to transcend national boundaries and to be of common importance for present and future generations of all humanity.</p> <p>Taamaasilluni UNESCO-p tungaaniit siunnerfiuvoq taamaallaat sumiiffiit immikkuullarilluinnartumik inissimasat immikkut illersuinermit ilaatinneqartassasut, soorlu nunarsuarmiut kingornussaattut UNESCO-mit nalunaarsorneqarsimasut. Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik isumaqarpoq atsikkutigiissaagaasumik naliliinerussanngitsoq inatsisip siunertaanut sanilliullugu piumasaqaateqassalluni annertusisanik nalilersuinermit ingerlatsisoqartarnissaanik kulturikkut kingornussanut sunniutaasut eqqarsaatigalugit ICOMOS-ip malittarisassai naapertorlugit sumiiffinni UNESCO-p ”Silarsuarmiut immikkuullarissumik naleqartitaat”-nik piumasaqaatinik naammassinniffiunngitsuni.</p> <p>Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfiup taamaattumik inassutigissavaa inatsimmut oqaaseqaatini erseqqissarneqassasoq nalilersuinissat taamaallaat piumasarineqartassasut kulturikkut kingornussanik nalilersuineq silarsuarmiut immikkuullarissumik nalilersuinerattut isigineqartussaattillugu. Immaqalu siunnersuummi oqaaseqaatini immikkoortunut ataasiakkaanut nr. 8, oqaaseqatigiit aappaanni imatut oqaasertaliisoqarnissaalluni:</p> <p>Aalajangersagaq tunuliaqutaqarpoq kissaateqarnermik suussusilersuisoqarnissaanik nalorninaataasinnaasut silarsuarmiut naleqartitaannut, UNESCO-mi</p>	<p>Illersueriaatsit marluk akornanni isiginninnerup saniatigut eqqissisimatitsisarneq aamma allatigut kulturikkut eriagisassanik kulturikkut kingornussatut illersuineq pillugu inatsit immikkoortitsinngilaq eqqissisimatitassatut isigineqartunik sumiiffinni assigiinngitsuni.</p> <p>Kiisalu aamma tikkuarneqassaaq aalajangersagaq taamaallaat atortinneqartussaammat ingerlatsinerni sumiiffinni naatsorsuutigisaasuni kulturikkut kingornussanut annertuumik sunniuteqartussanut. Taamaasillunilu imaangilaq ingerlatsinerni tamani nalilersuisoqartussaasoq.</p> <p>Pineqarsimappat sumiiffik eqqissisimatitaasoq, taava eqqissisimatitsinermut malittarisassat atuuttut naapertorlugit aallartitsisoqarsinnaanngilaq misissueqqaarnernik, ujarlernernik imaluunniit iluaquteqarnermik allanilluunniit ingerlatsinernik, inuit tamat tamaaniissinnaanerisa saniatigut. Tamanna aamma atuuppoq annikitsumik aatsitassarsiornermik ingerlatsinernut.</p> <p>Pineqarpat sumiiffik illersugaasoq allatigut kulturikkut eriagisassanik kulturikkut kingornussatut illersuinermit aalajangersakkat</p>
--	--	---	--

		<p>nunarsuarmiut kingornussaattut ittuni. Nalilersuisarnissamik piumasaqarneq kingornagullu nalunaarusiortarneq tamanna pillugu, taamaakkaluartoq pisariaqartut nalilerneqarpoq apeqqutaatinnagu eqqissisimatitsinerup imaluunniit allatigut kulturikkut oqaluttuarisaanermi illersuinissap suna tunuliaqutarisimaneraa, taamaattumillu piumasaqaat ataatsimut atuuttuvoq, pisuni kulturikkut kingornussat pineqartut silarsuarmiut immikkuullarissamik naleqartitaattut nalilerneqartillugit.</p>	<p>naapertorlugit, taava malittarisassat atuuttut naapertorlugit allatigut kulturikkut eriagisassanik kulturikkut kingornussatut illersuineq pillugu aalajangersakkat naapertorlugit, taava ingerlatsisoqarsinnaanngilaq takujuminaallisaataasunik imaluunniit aserorterisunik sumiiffiup ilaani sumiiffimmiluunniit ataatsimut isigaluni. Aatsitassarsiorneq nalinginnaasumik taamaattuusarpoq. Annikitsunik aatsitassarsiornerit eqqarsaatigalugit tamanna pisunut namminernut atasumik nalilersuinermik tunngaveqassaaq, pisunilu namminerni nalilersuisoqassanersoq isummerfigineqassalluni. Kisiannili annikitsunik aatsitassarsiornerissanut akuersissuteqanngilaq sumiiffinni kulturikkut kingornussatut illersugaasuni (sumiiffiit silarsuarmiut kingornussaattut illersukkat), soorluttaaq naatsorsuutigineqanngitsoq akuersissuteqartoqarnissaa sumiiffinni nunaminertani UNESCO-mut nalunaarutigineqarnikummat sumiiffiit aatsitassarsiorfiusussaannngitsut. Taamaasillunilu annikitsumik aatsitassarsiornermut atatillugu maanna aalajangersakkamut atatillugu ajornartorsiutitaqanngilaq</p> <p>Pineqarsimappat sumiiffik isumaliutaasoq eqqissisimatitsiviulertussatut allatigulluunniit kulturikkut eriagisanik kulturikkut kingornussatut</p>
--	--	--	---

			<p>isiginniffiuniartumik, tamanna pillugu nalunaaruteqarneq nammineq killilersuisuussanngilaq akuersissutinut tunniunneqareersimasunut, misissueqqaarnissanut, ujarlernissanut imaluunniit iluaquteqarnissanut nalunaarutaareersimasunut aatsitassanik, sermimik imaluunniit imermik, kiisalu erngup nukinga iluaqutigalugu nukissiorfiliornissanut, tamatumunngalu atatillugu misissuinnissanut. Tamannalu tusarniaanermi oqaaseqaataasut tunngavigalugit aalajangersakkani erseqqissaavigineqarpoq. Ilanngussinnginnissamik assigisaanik atuuttoqarpoq maanna malittarisassani atuuttuusuni (§ 24, imm. 3) inerteqquteqarnermut imaluunniit inerteqquteqalernissamut akornutaasinnaasunik iliuuseqannginnissamik eqqissisimatitsinermut allatigulluunniit kulturikkut eriagisassanik kulturikkut illersuinissamut isumaliutaasumut atatillugu, aalajangiinernik pineqartut nalunaaruteqartoqarsimatillugu.</p>
13.3		<p>Aatsitassanut Naalackersuisoqarfiullu ilanngullugu oqaasertaliineq “Aalajangernissatut isumaliutigineqartoq” siunnersuutigineqartumi § 24 a, imm. 1-imi ersernerluttutut nalilerpaa. Erseqqissarneqartariaqarpoq suliat qanoq ingerlareersimatigisariaqartut aalajangiisarnertit eqqarsaatigalugit eqqissisimatitsinissamik isumaliuteqarneq nalilersuinissamik piumasaqartitsinersoq pillugu.</p>	<p>Oqaaseqaat pissutissaqartitsisimavoq siunnersuummi erseqqissaateqarnissamut. Siunnersuummut oqaaseqaatini nalunaarneqarpoq aalajangiinissatut isumaliutaasutut paasineqassasoq Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu piffissamit nalunaaruteqarfigisaaniit, tak. Inatsisartut inatsisaanni § 25,</p>

		<p>Aatsitassanut Naalackersuisoqarfiup taamaattumik siunnersuutigaa § 24 a, imm. 1-imi imatut oqaasertaliisoqassasoq:</p> <p>§ 24 a. Sumiiffinni aalajangiisoqarsimatillugu imaluunniit aalajangiisoqarnissaanik isumaliuteqartoqartillugu eqqissisimatitsinissamik imaluunniit allatigut kulturikkut kingornussanik illersuinissamik isumaliuteqartoqartillugu, tak. § 24, imm. 1, tamatumunnga atatillugu ilisimatitsisoqareertillugu, tak. § 25, imm. 3, imaluunniit immikkut akuersissuteqarnissaq pillugu suliamik ingerlatsisoqartillugu, tak. § 24, imm. 3, oqaaseqatigiit aappaat, imaluunniit § 24, imm. 4, oqaaseqatigiit aappaat, ingerlatsinerit sumiiffimmi kulturikkut kingornussanut annertuumik sunniuteqarsinnaasutut isigineqartillugit suliat aatsaat aallartinneqarsinnaapput nalilersuisoqareerpat ingerlatsinerit kulturikkut kingornussanut qanoq sunniuteqassanersut pillugu, tamannalu pillugu nassuiaasiaq Naalackersuisunut akuerineqareerpat.</p>	<p>imm. 2, inaarutaasumik aalajangiisoqarnissaata tungaanut.</p> <p>Taamaattoq pissusissamisoortinneqarpoq tamatuma inatsisip nammineq oqaasertaani ilanngunneqarnissaa.</p>
13.4		<p>Tamatumalu saniatigut Aatsitassanut Naalackersuisoqarfiup ujartorpai malittarisassiat ersarissut, qaqugukkut (pisuni qanoq ittuni) nassuiaasiamik suliaqartoqartassanersoq pillugu. Inatsisissamut siunnersuummut matumunnga oqaaseqaatini taamaallaat eqqaaneqarpoq Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu suliarisassagaa nalilersuineq qaqugukkut ingerlatsineq kulturikkut kingornussanut annertuutigut sunniuteqartussaannersoq. Malittarisassanik amigaateqarneq inatsisitigut aalajangersakkani nalorninartumik inissisimatitsivoq,</p>	<p>Siunnersuummi allannguinnissamut pissutissaqartitsinnigilaq.</p> <p>Innersuunneqassaaq tusarniaanermi akissutaasumut 11.6-imut akissut.</p>

		<p>taamaattumillu Aatsitassanut Naalackersuisoqarfiup kissaatiginartippaa erseqqissarneqassasoq ingerlatat suut tunngaviusinnaanersut piunasaqarissamut nalilersuisoqarnissaanik nassuiaammillu suliaqartoqarnissaanik.</p> <p>Aatsitassarsiornermut atatillugu assersuutigalugu aalajangiisuvoq akuersissummik pigisaqartunut nalilersuinerup nalunaarusiornerullu ujarlernerimili suliarineqartussaannersoq imaluunniit aatsaat tamanna pissannersoq iluaquteqarneq aallartippat.</p>	
<b>13.5</b>		<p>Aatsitassanut Naalackersuisoqarfiullu ilanngullugu ajornartorsiornartutut isigaa nassaassaqaangimmat piunasaqaatinik nalilersuinissap nalunaarusiornissallu sunik imaqarnissaanik, tamatuma ajornarlunnartippaa akuersissummik pigisaqartut aningaasartuutissanik piffissamillu atuinissamik nalilersuinissaat. Aatsitassanut Naalackersuisoqarfiup inassutigaa taamaattumik ilanngussamik suliaqartoqassasoq piunasaqaatinik immikkuualuttortalersukkanik imaqartumik, nalilersuinissat nalunaarusiornissallu sunik imaqarnissaat pillugit, inatsimmik allannguinnissaq akuersissutigineqartinnagu.</p> <p>Paragrafimi siunnersuutigineqartumi imm. 3 killiligaanngitsunik allannguisinnaanermut periarfissaqartitsiniarneq inatsisunik qanoq tunngaveqarnerup nalorninartorsiortinneqarneranut ilassutitut nalorninarsaataavoq.</p>	<p>Siunnersuummi allannguinnissamut pissutissaqartitsinnigilaq.</p> <p>Innersuunneqassaaq tusarniaanermi akissutaasumut 11.6-imut akissut.</p>
<b>13.6</b>		<p>Ataatsimut Naggasiullugu Aatsitassanut Naalackersuisoqarfiup malugeqqussavaa eqqissisimatitsinissanut suli</p>	<p>Siunnersuummi allannguinnissamut pissutissaqartitsinnigilaq.</p> <p>Siunnersuummi</p>

		amerlanerusunut malittarisassat taarsiivigineqarnissamik piunasaqaatinik maanna akuersissummik pigisaqartuniit kinguneqarsinnaammat.	siunnersuuteqartoqanngilaq eqqissisimatitsinissanik amerlanerusunik imaluunniit sumiiffinnik eqqissisimatitaasunik annertusisitsinissanik.
--	--	--	--

## **Siunnersuummi immikkoortunut ataasiakkaanut oqaaseqaatit**

### *§ 1-imut*

#### **Nr. 1-imut**

Aalajangersakkami ingerlateqqinneqarpoq Nuna Allanngutsaaliugaq/Biosfæreqarfiusoq Kalaallit Nunaata Avannaani Kangianilu inissisimasooq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 7, 17. juni 1992-imeersumi § 16, imm. 2 a-mi aalajangersagaq.

Inussuttut paasineqassapput ujaqqat qaleriaakkat nalunaarsuutitut pinngortitami suliarineqarsimasut. Inussuit suliaasarput inummit imaluunniit inunnit arlalinnit, siunnerfeqartumik sumiiffimmi nalunaaqutsiussatut ujaqqanik qaleriaakkanik. Inussuit amerlasuutigut malugiuminartumik nunami qattunerni inissinneqarsimasarput. Inissinneqarfigisaminni inussuit nunami nalunaaquttatut, imaaniit takuneqarsinnaasutut nalunaaquttatut aqutissamut, ilivitoqqat nalunaaqutaattut, pigisanut nalunaaquttatut, piniariartarfimmut nalunaaquttatut assigisaattullu inissitaasarlutik.

Inussummi inissinneqarsimasutut oqaluttuatut paasineqassapput pappialamineq imaluunniit pappialat allassimaffiit arlaqartut, ilisimasassarsiortunit imaluunniit allatigut angalasunit inussummi inissitaasimasut, kingusinnerusukkut takkukkumaartunut paasissutissiisutitut. Allataq ilusiligaasinnaavoq immikkuualuttortalersukkamik nalunaarutitut, angalanerup piffissami tassani qanoq ingerlasimanera pillugu, piffissami tassanerpiaq pisunik ilisimatitsisutitut, nalunaarutitut assigisaatulluunniit.

#### **Nr. 2-mut**

Aalajangersagaq isiginiarneqassaaq malittarisassanut § 5-imi, imm. 1, oqaaseqatigiit siulliit, aamma § 5-imi, imm. 2-mut atasumik, taanna aallaaviummat nalunaarutikkut malittarisassiarineqarsinnaasunut.

Tigussaasumik tunngaviliisoqarpoq malittarisassiortarnissani aallaavissanik, nalinginnaasumik aalajangersakkanik saneqqutsisinnaanermik qaqugukkut isumamineertumik eqqissisimatitsisoqartassanersoq qanganitsanik eriagisassanik nunamit imaaliiallaannaq peerneqarsinnaanngitsunik, imm. 1-imi oqaaseqatigiit siulliit naapertorlugit, aamma qaqugukkut imm. 2 naapertorlugu eqqissisimatitsinissamik aalajangiisoqartassanersoq pillugit.

### **Nr. 3-mut**

Imm. 4-mi aalajangersagaq Nuna Allanngutsaaliugaq/Biosfæreqarfiusoq Kalaallit Nunaata Avannaani Kangianilu inissisimasoq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 7, 17. juni 1992-imeersumi § 16, imm. 2, b-mi aalajangersakkamik ingerlatitseqqinneruvoq.

Imm. 5-imi aalajangersagaq ikkussaavoq periarfissiiniarluni qanganitsat eriagisassat imaaliiallaannaq peerneqarsinnaanngitsut sumiiffinnilu annerusumik illersorneqarnissaannik pisariaqartitsiviusuni kissaatigineqarmat illersuinerup annertunerulersinneqarnissaa, nalinginnaasumik illersuiniarluni iliuusaasartunut sanilliullugu.

Assersuutitut eqqaaneqarsinnaapput nioqqutissiorfiusimasut aamma umiarsualiviusimasut nutaanngitsut, atorunnaarnikuusulli, kisiannili allanngutsaaliniarneqartut, sumiiffiup immikkuullarissusaanik peqquteqartumik.

### **Nr. 4-mut**

Aalajangersagaq allanngortinneqarpoq § 22 a-mik ilanngussinerup kingunerisaanik.

### **Nr. 5-imut**

Aalajangersagaq allanngortinneqarpoq § 22 a-mik ilanngussinerup kingunerisaanik.

### **Nr. 6-imut**

Inatsisartut inatsisaanni § 22-mi aalajangersagaq maanna avinneqarpoq marlunngorlugu, taamalu § 22 nalinginnaasunik aserfallatsaaliinernut tunngasuulerluni, aammalu § 22 a illut sannaannut tunngassuteqalerluni.

### **Nr. 7-imut**

Aalajangersakkakut immikkut ilinniartitaanikkut piumasaqaateqartoqanngilaq inunnut sanaartukkanik eqqissisimatitaasunik suliaqartunut. Qitiusoq tassaavoq inuit suliaasanik pineqartunik suliaqartut piginnaaneqarnissaat sanaartukkat (illut) piujuaannartitsiniarluni aserfallatsaalineqarnissaannik, suliaasaqarfinni sanaartukkat ataasiakkaat inissisimaffigisaanni.

Oqariaatsimi ”ajornanngippat illup atortoreriigaanik taarsiinani ingerlanneqassapput” imm. 2-miittoq paasineqassaaq, illup ilaata taarsersorneqartarnera taamaallaat pisassasoq ilisimannittunik nalilersuisoqarneratigut, allanik pitsaanerusunillu periarfissaqanngippat.

Nalilersuineq pisassaaq piffissami atuuttumi atortussat sulisussallu illuutunik aserfallatsaaliinermik pissarsiarineqarsinnaasut nukiit atorlugit.

Naalackersuisut pisussaaffiat sanaartukkanik suliaqarneq pillugu erseqqinnerusunik maleruagassiornissaaq assersuutigalugu teknikkut akuerisaasut aserfallatsaaliinermilu ileqqut akuerisaasut atorneqartassasut. Maleruagassani ilaatigut sananermi atortussat sorliit atorneqassanersut ilanngunneqarsinnaapput aammalu sananermi sanaqqaarnermi atortut assingi imaluunniit sananermi atortussat assingusut atorneqartassanersut.

### **Nr. 8-mut**

Ingerlatat kulturikkut kingornussanut sunniutaat pillugit naliliineq pillugu aalajangersagaq ikkunneqarpoq qularnaarumallugu iternga tikillugu kingunerisasaanik nalilersuisoqartarnissaa, sumiiffimmut kulturikkut oqaluttuarisaanermut attuumassuteqartumut tunngatillugu, eqqissisimatitsinissamik imaluunniit allatigut kulturikkut eriagisassanik kulturikkut kingornussatut illersuinissamik aalajangiisoqartinnagu.

Aalajangersakkap siullertut atuuffissaa killilersorpaa. Taamaasilluni sumiiffeqarpoq eqqissisimatitaasunik, imaluunniit allatigut kulturikkut eriagisassanik kulturikkut kingornussatut illersugaasunik. Aappaattut killilersorpai pineqartut ingerlanneqarsinnaasut. Taamaasilluni ingerlatsinerit tamarmik pineqanngillat ilaasutut, kisiannili taamaallaat ingerlatat naatsorsuutigineqarsinnaasut sumiiffimmi kulturikkut kingornussanut annertuumik sunniteqarsinnaasutut. Ingerlatap pineqartup kulturikkut kingornussanut sunniutigisinnaasaanik nalilersuinermi nalilerneqartussaavoq, qanoq annertutigisumik kulturikkut kingornussat eqqissisimatitsinikkut illersorneqartut imaluunniit allatigut kulturikkut eriagisassanik kulturikkut kingornussatut illersuinermi ilaasut ingerlatsinernit sunnerneqarnersut.

Sumiiffik eqqissisimatinneqartoq pineqarpat, taava kulturikkut kingornussanut eqqaassutissanut inatsimmi § 24, imm. 3, oqaaseqatigiit siulliit naapertorlugit sunilluunniit ingerlatsisoqarsinnaanngilaq, inuit tamat tamaaniissinnaanerat eqqaassanngikkaanni. Taamaattoq tamatumunnga immikkut akuersissuteqartoqarsimasinnaavoq kulturikkut kingornussanut eqqaassutissanut inatsimmi § 24, imm. 3, oqaaseqatigiit kingulliit naapertorlugit, taamalu killeqartumik ingerlatsisoqarsinnaanera ajornartinneqarani. Sumiiffinnut eqqissisimatitaasunut tunngatillugu taamaasilluni taamaallaat aalajangersagaq atorfissaqarsinnaavoq. Tamannalu atuussinnaavoq pisuni kissaataappat ilassutitut ingerlatsisoqarnissaa akuersissutaareersut saniatigut. Taamaasillunilu aatsaat immikkut akuersissuteqartoqarnissaanik nutaamik ingerlatsinissamut qinnuteqartoqassalluni.

Pineqarsimappat sumiiffik allatigut kulturikkut eriagisassanik kulturikkut kingornussatut illersuinermi ilaasoq, taava taava kulturikkut kingornussanut eqqaassutissanut inatsimmi § 24, imm. 3 naapertorlugu ingerlatsisoqarsinnaanngilaq sumiiffimmut takussunarsaataasinnaasunik imaluunniit aserorterissutaasinnaasunik sumiiffimmut tamarmiusumut sumiiffiulluunniit

ilaanut. Taamaattumik nalilersuinermit ingerlatat sumiiffimmi kulturikkut kingornussanut sunniuteqarsinnaanerit pillugu, naleqquttuussaaq nalilersussallugu ingerlatat takussunarsaataasinnaanersut imaluunniit aserorterisinnaanersut. Naatsorsuutaavorlu imm. 4-mi piginnaatitsissummik tunngaveqartumik aamma aalajangersaasoqassasoq malittarisassanik ersarinnerusunik, atortinneqartussanik aalajangiinerni nalilersuisoqassanersoq pillugu.

Pingajuattut aalajangersakkami aalajangiunneqarput pisussaaffiit suut atuuttuusarnersut pineqartunik ingerlatsinissamik kissaateqartumut. Tamatumani pineqartunut ilaapput nalilersuinerit ingerlatat kulturikkut kingornussanut sunniutaannik, aamma nalunaarusiamik tamanna pillugu suliaqarneq Naalakkersuisunut akuerineqartussamik. Nassuiaasiap Naalakkersuisunit akuerineqartussaanerata qularnaartussaavaa soqutigisaqartut naleqquttut tamarmik ingerlatsinermi kiisalu aamma kulturikkut kingornussanik illersuinermit nassuiaammi naammattumik isiginiarneqarsimanissaat.

Nalilersuineq qaqugukkut ingerlatat isigineqarsinnaanersut kulturikkut kingornussanut sunniuteqartussatut ingerlanneqassaaq Nunatta Katersugaasivianit Allagaateqarfianillu. Tamatumani tunuliaqutaapput Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu suliaqartumut tassani nakkutilliisutut inissisimareerneranik, eqqissisimatitaasunut imaluunniit allatigut kulturikkut eriagisassanik kulturikkut kingornussatut illersuinermit ilaasunut, aammalu Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfiatalu immikkut ilisimasalittut kulturikkut kingornussanut atatillugu inissisimanageranik.

Periarfissaqartitsisoqarpoq assersuutigalugu annertussutsinut, ilutsinut aammalu nalunaarusiap imassaasigut malittarisassat imm. 4 naapertorlugu aalajangersarneqartut naapertorlugit aqutsisoqarsinnaaneranut.

Aalajangersakkap imm. 2-ani erseqqissarneqarpoq pisussaaffik aamma atuuttoq pisuni isumaliuteqarfiusuni aalajangiisoqarnissaanik eqqissisimatitsinissamik imaluunniit allatigut kulturikkut eriagisassanik kulturikkut kingornussatut illersuineq pillugu, aammalu immikkut akuersissuteqarnissamik suliaqartoqartillugu, § 24, imm. 3, oqaaseqatigiit aappaat, imaluunniit § 24, imm. 4, oqaaseqatigiit aappaat naapertorlugu. Aalajangersagaq tassani isigineqassaaq ilassutaasutut kulturikkut kingornussanut tunngasumik inatsimmi § 25, imm. 2, oqaaseqatigiinnut siullernut. Aalajangersarneqarpoq piffissamiit eqqissisimatitsiniarnermik imaluunniit allatigut kulturikkut eriagisassanik kulturikkut kingornussatut illersuineq pillugu aalajangersaasoqarnissaanik isumaliutersortoqarnera pillugu, ingerlatsisoqarsinnaanngitsoq eqqissisimatitsiniarnermik imaluunniit allatigut kulturikkut eriagisassanik kulturikkut kingornussatut illersuinermit ajornarnerulersitsisinnaasunik.

Imm. 2-mi erseqqissarneqarpoq pisussaaffik atuuttartoq piffissamiit aalajangiisoqarsinnaanera pillugu nalunaaruteqarnermiit, tak. kulturikkut eqqaassutissanut inatsimmi § 25, imm. 3.

Kiisalu aamma sanioqqutsisinnaanermut aalajangersakkamik imm. 2-mi ilanngussisoqarpoq, pisussaaffik atortinneqassanngitsoq ingerlatsinissamik kissaateqartoq misissueqqaarnissamut,

ujarlernissamut imaluuniit iluaquteqarnissamut aatsitassanik, sermimik aamma imermik nalunaarfigineqareersimagaangat, kiisalu aamma nukissiorfiliornernut tamatumunngalu atatillugu misissuinernik ingerlatsisinnaanernut. Aalajangersagaq assigisaa nassaassaavoq kulturikkut eriagisassat pillugit inatsimmi § 25, imm. 3-mi oqaaseqatigiinni kingullerni, ingerlatsinernut eqqissimatitsisoqalersinnaaneranik imaluuniit allatigut kulturikkut eriagisassanik kulturikkut kingornussatut illersuinerik aalajangiisoqarsinnaaneranik paasissutissiisoqareernerani ingerlanneqartunut tunngatillugu. Sanioqqutsisinnaaneri aalajangersagaq taanna pisariaqartinneqarsimavoq, Namminersorlutik Oqartussat taarsiissuteqarnissamut akisussaatinneqarsinnaaneri pinngitsoorsinnaajumallugu pineqartuniit akuersissummik pigisaqartuniit. Immikkut sanioqqutsisoqarsinnaaneranik aalajangersakkap akornusinnigilaa kingusinnerusukku eqqissimatitsinissamik imaluuniit allatigut kulturikkut eriagisassanik kulturikkut kingornussatut illersuinerik aaqqissuussisoqarsinnaaneranik aalajangersaasinnaaneq.

Pisuni akuersissummik pigisaqartup piginnaatitaaffisigut killilersuiffiusuni, ajornartorsiut taamaattoq arsaarinnittarnermut malittarisassat atuuttut eqqartuussivitsigut suliarineqartarneri pillugit aalajangersakkat naapertorlugit suliarineqartussaavoq.

Imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq ingerlatsinissamik kissaateqartoq taannaasoq akisussaasoq nalilersuinissamik, nalunaarusiornissamik aamma Naalakkersuisunut nalunaarusiamik nassiussinissamut.

Nassuiaasiap suliassamik ingerlatsinissamik kissaateqartumut suliarineqartarnissaa aallaaveqarpoq tunngaviusumik paasinninnermik, ingerlatassamik suliaqarniarluni kissaateqartoq kingunerisassanik qulaajaasussaasoq isumaammat.

Aalajangersagarlu aamma ikkunneqarpoq kulturikkut kingornussanik illersuineq annertuumik tunngaveqarmat paasinninnermik, sumiiffimmi pineqartumi sulianik ingerlatsisuusup eqqumaffigisarai kingunerineqarsinnaasut assigiinngitsut tamaasa.

Imm. 4-mi aalajangersarneqarpoq Naalakkersuisut ersarinnerusunik maleruagassiussasut nalilersuisarneq kulturikkut kingornussanut sunniutaasut pillugit, kiisalu nalunaarusiortarneq nalunaarutillu akuerineqartarnera pillugit, tamatumanilu aamma atugassarititaasut malinneqartussat kulturikkut kingornussanik nalilersuisarnermut, aamma atortut nalilersuinermi pilersinneqartussat pillugit.

Periarfissiisoqarpoq assersuutigalugu annertussutsit, iluseq aamma nassuiaasiap imai ersarinnerusumik aqunniarlugit aaqqissuussisoqarsinnaasoq malittarisassani imm. 4 naapertorlugu aalajangersarneqartuni.

ICOMOS-ip malittarisassaatai taaneqartut "Guidance on Heritage Impact Assessments for Cultural World Heritage Properties" annertuutigit atorneqarsinnaassapput aallaavittut

malittarisassanut, kulturikkut kingornussanik nalilersuinnermut aamma nassuiaammik suliaqartarnermut tunngavissatut.

**Nr. 9-mut**

Aalajangersagaq allanngortinneqarpoq § 22 a-mik ilanngussinerup kingunerisaanik.

**Nr. 10-mut**

§ 22 a, imm. 1 aamma 2 aamma 24 a, imm. 1 ilanngunneqarpoq imaasillugu taakkua unioqutinneri aamma akiliisitaanermik kinguneqarsinnaasut. Kiisalu ilanngunneqarpoq malittarisassanik atugassarititaasunillu § 5, imm. 4, § 6, imm. 5, § 22 a, imm. 3 aamma § 24 a, imm. 4-miittunik unioqutitsineq aamma akiliisitaanermik kinguneqarsinnaasoq.

*§ 2-mut*

**Imm. 1**

Atortuulersitsinissamut 1. januar 2019-imik ulluliineq aalajangersarneqarpoq siunnersuut akuersissutigineqareeruni, inatsisartut ukiakkut 2018-imi ataatsimiinnerata naammassisimatsiarnerani atortuulersinneqarsinnaanngorlugu.

**Imm. 2**

Aalajangersagaq § 1, nr. 7 aamma 8-mi aallaaveqarpoq ersarinnerusunik maleruagassiortoqarnissaanik, tak. §§ 22 a, imm. 3 aamma 24 a imm. 3. Qularnaarumallugu piffissaqartoqarnissaa pisariaqartumik malittarisassiornissanut aalajangersakkat 1. juli 2019-imut aalajangiunneqarpoq.